

Kuva: Espoon keskus muuttuu ja mullistuu.

Ajankohtaista

- Toimintaympäristön tila Espoossa 2021 -aineisto antaa kokonaiskuvan Espoon tilasta ja kehityksestä
- Kuntapalvelujen laadun mittaamisen haasteet
- "Data as a strategic asset" has been governments' mantra – But how can we exploit this asset for strategic matters?

Varttitiedot I neljännes 2021

- Espoon väestö oli vuoden 2021 maaliskuun lopussa ennakkotietojen mukaan 293 600 asukasta
- Työttömyys laski koronakevään 2020 huippulukemista, mutta nousi jälleen vuoden 2021 alussa
- Asuntorakentaminen jatkuu vilkkaana. Ennusteen mukaan kuluvana vuonna valmistuu 4100 uutta asuntoa.

Sisältö

Kuntavaalit sähköistävät keskustelun	3
Kommunalvalet elektrifierar diskussionen	4
Municipal elections electrify debate.....	5
Ajankohtaista	6
Toimintaympäristön tila Espoossa 2021 -aineisto antaa kokonaiskuvan Espoon tilasta ja kehityksestä	6
Kuntapalvelujen laadun mittaamisen haasteet	12
”Data as a strategic asset” has been governments’ mantra – But how can we exploit this asset for strategic matters?	16
Varttitiedot.....	19
Väestönmuutokset I neljännes 2021 (1.1. - 31.3.) ennakkotietoja.....	19
Työpaikat, työllisyys ja työttömyys Espoossa I neljännes 2021 (1.1. - 31.3.).....	25
Espoon rakennustuotanto I neljännes 202 (1.1. - 31.3.) ennakkotietoja	29

Kuntavaalit sähköistävät keskustelun

Kuntia koskevassa tutkimuskirjallisuudessa on tarkasteltu melko paljon vaalien merkitystä kuntapolitiikalle, kuntien hallinnolle ja johtamiselle. Vaalit tuovat muutossyökäyksen kuntien toimintaan joka neljäs vuosi ja sähköistävät kunnista ja niiden toiminnasta käytävän keskustelun. Vielä vuonna 2017 odotettiin, että tämän vuoden kuntavaalit järjestetään maakuntavaalien yhteydessä, vaikka tavoitetta pidettiin aikataulullisesti kunnianhimoisena. Kuten hyvin tiedämme, tilanne on nyt erilainen sekä sote-uudistuksen tilanteen että yli vuoden kestäneen koronapandemian vuoksi.

Kuntavaalien merkitys on suuri, sillä niissä valitaan kuntien ja kaupunkien valtuustoihin valtuutetut ja varavaltuutetut. Niissä vaikutetaan oman lähiympäristön asioihin, olipa kyseessä infrastruktuuri, kulttuuri, sivistyspalvelut tai sosiaali- ja terveyspalvelut. Äänestämällä voi vaikuttaa, sillä ratkaisevat äänimäärät ovat toisinaan hyvin pieniä. Valtuusto käyttää kaupungissa ylintä päätösvaltaa ja vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta. Se valitsee joukostaan luottamushenkilöt muun muassa kaupunginhallitukseen ja lautakuntiin, ja voi luovuttaa päätösvaltaansa alemmille toimielimille.

Vaalien aikaan korostuu, että parlamentaarisisissa demokratioissa journalismin tehtävänä on edistää kansalaisten riippumatonta, monipuolista ja riittävää tiedonsaantia. Tavoitteena on tarjota kansalaisille mahdollisimman hyvät edellytykset perustellun äänestyspäätöksen tekemiseksi. Kuntavaalit ovat paikallisuutensa vuoksi tässä suhteessa haasteellisemmat kuin valtakunnalliset vaalit. Valtakunnallisten medioiden journalismissa korostuvatkin usein puolueiden yleiset linjaukset ja puoluejohdon viestit ja paikallisen median journalismissa oman kunnan keskeiset kysymykset. Suomen kunnat ovat hyvin erilaisia, minkä vuoksi samat asiat näyttävät eri tavoin riippuen väestöstä, taloudesta, työllisyydestä ja muista toimintaympäristön tekijöistä.

Sosiaalisen median poliittisista vaikutuksista on viime vuosina keskusteltu paljon. Sen kanavissa kansalaiset ja vaaleilla valitut vallankäyttäjät

viestivät toisilleen rinta rintaan. Perinteisen median journalistisen linjan hahmottaminen on yleensä helpompaa kuin sosiaalisen median piilossa toimivien algoritmien toiminnan ja vaikutusten ymmärtäminen. Tämä nousi voimakkaasti esiin vuoden 2016 Yhdysvaltain presidentinvaaleihin liittyneessä Cambridge Analytica -kohussa, jossa yhtiön kerrottiin tehneen poliittista profilointia Facebookin käyttäjätietojen pohjalta. Sosiaalisen median käytön arkipäiväistyminen on lisännyt sen ikäviä lieveilmiöitä, joista yksi on vaaleilla valittujen päättäjien työssään kohtaama häirintä ja uhkailu. Sitä on kohdentunut myös kuntapäättäjiin, mikä on osaltaan vähentänyt ihmisten halua lähteä ehdolle kuntavaaleissa. Tällainen kehitys on surullista, sillä ehdolle lähtevät tekevät tärkeää työtä meidän kaikkien – ja demokratian – hyväksi.

Tässä Eetvartissa Petri Lintunen käsittelee artikkelissaan Espoon toimintaympäristön tilaa ja kehitystä. Pietari Suomela puolestaan kirjoittaa omaan pro gradu -työhönsä pohjautuen kuntapalvelujen laadun mittaamisen haasteista ja kertoo toteuttamansa tärkeys-suoritusasoanalyysin tuloksista. Mnwas Awari kehitti omassa diplomityössään big data -mallin, jonka avulla hän klusteroi Espoon kaupungin pienalueet kolmeen luokkaan hyödyntämällä sosioekonomista aikasarja-aineistoa. Artikkelissaan hän kertoo myös luokille muodostetuista klusteriprofiileista ja siitä, miten tällainen analyysi voi lisätä strategista ymmärrystä.

Tutkimustieto osoittaa, että luottamus, toisten arvostaminen ja yhteistyö ovat keskeisiä asioita kuntajohtamisessa. Niiden vaaliminen onkin tärkeää yhteisiä asioita edistettäessä ja kunnan tehtävää toteutettaessa. Toivotan onnea ja menestystä tulevalle valtuustokaudelle kaikille kunnallisiin luottamustehtäviin valittaville ja heidän kanssaan työtä tekeville.

Lämmintä ja rentouttavaa kesää!

Minna Joensu
vs. tutkimusjohtaja
18.6.2021

Kommunalvalet elektrifierar diskussionen

I forskningslitteraturen om kommuner har relativt mycket undersökts valens betydelse för kommunalpolitik, kommunalförvaltning och ledning av kommuner. Valen ger impulser för förändring i kommunernas verksamhet vart fjärde år och elektrifierar diskussionen om kommunerna och deras verksamhet. Ännu 2017 förväntades att kommunalvalet i år skulle hållas i samband med landstingsvalet, även om målet ansågs tidsmässigt ambitiöst. Som vi är väl medvetna om är situationen annorlunda nu både på grund av social- och hälsovårdsreformen och coronapandemin som har varat i mer än ett år.

Kommunalvalen är viktiga eftersom man då väljer fullmäktigeledamöter och suppleanter för kommuner och städer. Oavsett om det handlar om infrastruktur, kultur, bildningstjänster eller social- och hälsovårdstjänster påverkar det näromgivningen. Genom att rösta kan man göra skillnad eftersom enskilda röster ibland kan avgöra. Fullmäktige innehar stadens högsta beslutanderätt och ansvarar för stadens verksamhet och ekonomi. Bland dem väljs förtroendevalda till bland annat stadsstyrelsen och nämnderna och de kan delegera sin beslutanderätt till lägre organ.

Vid tidpunkten för valen betonas att journalistiken i parlamentariska demokratier har till uppgift att främja medborgarnas oberoende, mångsidiga och tillräckliga tillgång till information. Syftet är att ge medborgarna bästa möjliga förutsättningar för ett välgrundat röstningsbeslut. Kommunalvalen är i detta avseende mer utmanande på grund av sin lokala karaktär än nationella val. De nationella medierna lyfter ofta fram partiernas allmänna riktlinjer och partiledarnas budskap, medan de lokala medierna fokuserar på den egna kommuns centrala frågor. De finländska kommunerna är mycket olika och därför ser samma saker olika ut beroende på befolkning, ekonomi, sysselsättning och andra faktorer i verksamhetsmiljön.

De sociala mediernas politiska påverkan har under de senaste åren varit föremål för många diskussioner. I deras kanaler kommunicerar medborgare

och via val invalda makthavare sida vid sida. Att uppfatta den journalistiska linjen i traditionella medier är vanligtvis lättare än att förstå hur dolda algoritmer fungerar och hur de påverkar sociala medier. Detta framhölls starkt i samband med 2016 presidentval i USA och uppståndelsen kring företaget Cambridge Analytica som rapporterades ha genomfört politisk profilering baserad på Facebooks användardata. Den vardagligare användningen av sociala medier har ökat dess obehagliga utslag varav ett är trakasserier och hot som via val invalda beslutsfattare utsätts för i sitt arbete. Det har också riktats till kommunala beslutsfattare, vilket har bidragit till att minska människors vilja att ställa upp i kommunalval. Det är en sorglig utveckling eftersom de som ställer upp i valen gör ett viktigt arbete för oss alla – och demokratin.

I denna Eetvartti behandlar Petri Lintunen i sin artikel tillståndet och utvecklingen av verksamhetsmiljön i Esbo. Pietari Suomela å sin sida skriver om utmaningarna med att mäta kvaliteten på kommunala tjänster baserat på sitt eget pro gradu-arbete och förklarar resultaten av sin analys av relevans och prestationsnivå. Mnwas Awari utvecklade i sitt diplomarbete en big data-modell, där han klustrerade Esbo stads småområden i tre klasser med hjälp av socioekonomiska tidsseriesdata. I sin artikel beskriver han även de klusterprofiler som bildats för klasserna och hur en sådan analys kan öka den strategiska förståelsen.

Forskningsdata visar att förtroende, uppskattning av andra och samarbete är nyckelfrågor i kommunförvaltningen. Att bevara dem är därför viktigt för att främja gemensamma frågor och fullgöra kommunens uppgifter. Jag önskar alla som valts till kommunala förtroendeuppdrag och dem som arbetar med dem lycka till och framgång under den kommande fullmäktigeperioden.

Ha en varm och avkopplande sommar!

Minna Joensuu
stf. forskningsdirektör
18.6.2021

Municipal elections electrify debate

The research literature on municipalities has examined quite a lot the significance of elections for municipal policy, administration and management. The elections provide an impetus for change in the activities of municipalities every four years and electrify the debate on municipalities and their activities. In 2017, it was still expected that this year's municipal elections would be held in connection with provincial elections, although the target was considered to be ambitious in terms of schedule. As we are well aware, the situation is now different, both because of the situation of the healthcare and social services reform and because of the COVID-19 pandemic that has lasted for more than a year.

Municipal elections are important in that they elect councillors and deputy councillors to municipal and city councils. Whether it is infrastructure, culture, educational services or health and social services, they have an impact on the local matters. You can make a difference by voting, as the decisive numbers of votes are sometimes very small. The city council exercises supreme decision-making authority in the city and is responsible for the city's operations and finances. It elects trustees from among its members, for example, to the city board and committees, and may delegate its decision-making powers to the lower bodies.

At the time of the elections, it is emphasised that, in parliamentary democracies, the role of journalism is to promote independent, diversified and adequate access to information for citizens. The aim is to provide citizens with the best possible conditions for making an informed voting decision. Municipal elections are more challenging in this respect due to their local nature than national elections. National media journalism often emphasises the general policies of parties and the messages of party leadership, and local media journalism highlights the central issues of its own municipality. Finnish municipalities are very different, which is why the same things appear differently depending on the population, economy, employment and other factors of the operating environment.

The political implications of social media have been the subject of much debate in recent years. In social

media channels, citizens and elected authorities communicate side by side. Understanding the journalistic line of traditional media is usually easier than understanding the functioning and impact of the hidden algorithms in social media. This was strongly highlighted in the Cambridge Analytica case relating to the 2016 US presidential election, where the company was reported to have conducted political profiling based on Facebook user data. The social media becoming commonplace has exacerbated its unpleasant by-products, one of which is the harassment and intimidation faced by elected decision-makers in their work. It has also been targeted at municipal decision-makers, which has contributed to reducing people's willingness to run in municipal elections. This development is sad, because those who stand for election are doing important work for all of us – and for democracy.

In this issue of Eetvartti, Petri Lintunen discusses the state and development of Espoo's operating environment in his article. Pietari Suomela writes about the challenges of measuring the quality of municipal services based on his master's thesis and describes the results of his importance-performance analysis. Mnwas Awari developed a big data model in his diploma thesis, which he used to cluster neighbourhoods of the City of Espoo into three classes using socio-economic time-series data. In his article, he also describes the cluster profiles formed for the classes and how such analysis can increase strategic understanding.

Research shows that trust, respect for others and cooperation are key issues in municipal management. Nurturing them is therefore important in promoting common matters and in carrying out the municipality's mission. I wish all those elected to municipal positions of trust and those working with them good luck and success in the forthcoming term of office.

Have a warm and relaxing summer!

Minna Joensuu
Deputy Research Director
18 June 2021

Toimintaympäristön tila Espoossa 2021 -aineisto antaa kokonaiskuvan Espoon tilasta ja kehityksestä

Petri Lintunen

Toimintaympäristön tila Espoossa -tietopaketti julkaistaan vuosittain kaupungin johdon, suunnittelun ja päätöksenteon tueksi. Se kuvaa kaupungin toiminnan kannalta keskeisten ilmiöiden kehitystä mahdollisimman kattavasti. Aineisto laaditaan vuosittain siten, että se on käytettävissä seuraavan vuoden tulostavoitteita ja strategista suunnittelua valmisteltaessa.

Tällä hetkellä ajankohtaisia kaupungin toimintaan vaikuttavia tekijöitä ovat mm. globalisaatio, digitalisaatio, työelämän murros sekä sosi- aali- ja terveystoimen uudistaminen. Myös väestön ikääntyminen ja maahanmuuton kasvu edellyttävät kaupungilta strategisia valintoja. Koronapandemia on kuluneen puolentoista vuoden aikana koetellut voimakkaasti kansalaisia, yrityksiä sekä julkista palvelutuotantoa ja taloutta.

Huhtikuussa julkaistussa Toimintaympäristön tila Espoossa 2021 -tie- topaketissa on uutena aihealueena kansainvälinen toiminta. Lisäksi kestävä kehitys on esillä aiempaa laajemmin. Mukana on myös kooste koronapandemian vaikutuksista Espoon kaupungin toiminnan näkökulmasta.

Seuraavassa on poimintoja toimintaympäristönpaketin sisällöstä.

Vuosi 2020 oli kuntien välisessä muutossa Espoolle yllättäen muuttotappiovuosi, mutta kuluvan vuoden puolella kuntien välinen muutto oli jälleen niukasti voitollista. Espoon muuttovoitto perustuu vahvasti maahanmuuttoon.

Vuoden 2020 lopulla Espoossa oli reilu 292 796 asukasta. Espoon väestönkasvu alkoi 1950-luvulla ja jatkuu väestöennusteen mukaan edelleen. Viimeisen neljän vuosikymmenen aikana Espoon väestö on yli kaksinkertaistunut ja viimeiset viisi vuotta se on kasvanut keski- määrin 4 600 asukkaalla vuosittain. Viime vuonna kaupungin väestö kasvoi 3 065 asukkaalla eli 1,1 %.

Ajankohtaista

Vuonna 2019 Espooseen valmistui ennätysmäärä asuntoja, ja muuttovoitto sekä väestönkasvu oli suurinta sitten 1970-luvun alun. Kuitenkin koronaviruspandemian aikana vuonna 2020 Espoon muuttovoitto pääkaupunkiseudulta ja muualta Suomesta oli yllättäen pienempi ja muuttotappio muualle Helsingin seudulle suurempi kuin vuonna 2019. Tämän takia Espoo kärsi vuonna 2020 kuntien välistä muuttotappiota ja väestönkasvu jäi huomattavasti pienemmäksi kuin ennätysvuonna 2019. Tämä siitä huolimatta, että Espoon nettomaahanmuutto oli vuonna 2020 suurempi kuin kertaakaan aiemmin. Espoo kärsi muuttotappiota pääkaupunkiseudun ulkopuolisen Helsingin seudun kuntiin, etenkin Kirkkonummelle ja Nurmijärvelle.

Kuitenkin kuluvan vuoden helmikuussa kuntien välinen muutto kääntyi ennakkotiedon mukaan jälleen Espoolle niukasti voitolliseksi. Espoon väestönkasvu on kuitenkin vahvasti nettosiirtolaisuuden varassa. Espoo saa eniten muuttovoittoa työikäisistä ja lapsista. Lähes kaikissa ikäryhmissä vieraskielisten muuttovoitto on suurempaa kuin kotimaankielisten aivan vanhimpia ikäryhmiä lukuun ottamatta.

Väestön ennustetaan kasvavan kuluvan vuosikymmenen aikana keskimäärin 4700 asukkaalla vuodessa ja vuonna 2060 Espoossa ennustetaan olevan 471 000 asukasta. Viime vuoden lopulla Espoon väestöstä 55 624 henkeä eli 19 % oli vieraskielistä. Vuotta aiemmin vieraskielisten osuus oli 16 %. Väestöennusteen mukaan ajanjaksolla 2020-2030 Espoon kotimaankielinen väestö kasvaa 11 700 ja vieraskielinen väestö 35 600 asukkaalla.

Espoossa, kuten muissakin suurimmissa kaupungeissa, väestö on selvästi muuta maata nuorempaa. Espoon väestöstä valtaosa on työikäisiä 25–64-vuotiaita. 65 vuotta täyttäneiden osuus väestöstä on 15 %.

Asuntorakentaminen jatkuu keskimäärin 4000 asunnon vuosivauhdilla

Viime vuonna Espooseen valmistui 4081 asuntoa. Määrä oli lähes yhtä suuri kuin vuonna 2019,

jolloin asuntoja valmistui ennätysmäärä. Viime vuonna aloitetuissa rakennuskohteissa uusia asuntoja oli 6159 eli 1514 asuntoa enemmän kuin edeltävänä vuonna. Myönnettyjä rakennuslupia oli kaikkiaan 6432 uudelle asunnolle, mikä oli 1631 asuntoa enemmän kuin vuotta aiemmin.

Tämänhetkisen arvion mukaan Espoossa valmistuu kuluvan vuoden aikana noin 4100 uutta asuntoa ja sama määrä vuonna 2022. Seuraaville vuosille valmistuvien asuntojen määräksi on arvioitu keskimäärin 4000 asuntoa vuosittain. Vuosina 2020-2030 Espooseen arvioidaan valmistuvan yhteensä noin 46 200 uutta asuntoa. Voimakas asuntotuotanto ennakoi väestönkasvun jatkuvan nopeana Espoossa. Kuluvan vuoden ensimmäisen vuosineljänneksen rakennustuotannosta on tarkempi katsaus tämän julkaisun Varttitiedot -osiossa.

Asunnottomien määrä vähentynyt

Asunnottomuusohjelmilla Espoossa on viime vuosina kyetty vähentämään asunnottomien määrää, vaikka väestö onkin kasvanut. Vuonna 2020 oli yksin eläviä asunnottomia alle 450, kun vuonna 2016 määrä oli lähes 650. Yksinelävien pitkäaikaisasunnottomien määrä on samalla ajanjaksolla puolittunut. Sen sijaan yksinelävien maahanmuuttajataustaisten asunnottomuus on viimeisten kolmen vuoden aikana ollut lievässä kasvussa. Alle 25-vuotiaiden yksinäisten asunnottomuus helpotti vuosina 2018-2019, mutta viime vuonna myönteinen kehitys pysähtyi. Espoon kaupunki laati vuoden 2020 aikana Espoon asunnottomuuden puolittamisen suunnitelman, joka esiteltiin kaupunginhallituksen tila- ja asuntojaostolle viime marraskuussa.

Koronapandemia vaikutti kaupungin toimintaan monella tapaa

Julkinen talous on heikentynyt koronan ja sitä seuranneen laskusuhdanteen, elvytystoimien sekä verokertymän supistumisen vuoksi. Kuntien talouteen korona vaikutti sekä myönteisesti että kielteisesti. Lähes kaikki Manner-Suomen kunnat tekivät positiivisen tuloksen ja kuntien tilikauden tulos oli kaikkiaan 1,7 miljardia euroa ylijäämäinen. Myös Espoossa tilikauden tulos muodostui korona-

Ajankohtaista

tukien jälkeen 129 miljoonaa euroa ylijäämäiseksi. Ilman tukia tulos olisi ollut noin 10 miljoonaa euroa alijäämäinen.

Espoossa lisäkustannuksia kertyi sosiaali- ja terveystoimeen koronan hoidosta, testauksesta, jäljityksestä ja suojavarusteiden hankinnasta. Lisäksi HUS- ja HSL-kuntayhtymien alijäämien kattaminen lisäsi omistajakuntien maksuosuutta. Työmarkkinatuen kuntaosuus kasvoi työttömyyden lisääntyessä ja työttömyysjaksojen pitkittyessä. Lisäksi kaupungin asiakasmaksutulot pienenevät palvelujen käytön vähennyttyä. Säästöjä kaupungille kertyi suljettuna olleista palveluista ja palvelujen käytön vähennyttyä mm. terveystalveissa, opetuksessa, varhaiskasvatuksessa sekä kulttuuri ja liikuntapalveluissa. Erityisesti henkilöstökustannukset ja vuokratyövoiman käyttö alittivat budjetin. Myös matkustus- ja koulutusmenot sekä tapahtumien ja tilaisuuksien järjestämiseen liittyvät menot pienenevät.

Espoon kaupunki on onnistunut pitämään koronapandemian hallinnassa tehokkaan tartunnanjäljityksen ja varautumistoimenpiteiden ansiosta. Kyseiset toimenpiteet työllistävät sosiaali- ja terveystalveiden ammattilaisia jatkossakin. Myös kuluvan vuoden alussa alkanut kuntalaisten rokottaminen heijastuu sosiaali- ja terveystalveihin. Korona on heijastunut erityisesti terveystalveimintaan sekä mielenterveys- ja päihdetalveimintaan. Terveystalveiminnassa vaikutukset näkyvät henkilöstön siirtoina pandemiatalveihin, laaja-alaisesti esimerkiksi henkilöstön siirtoina ja kriittisten palveluiden priorisointina. Mielenterveys- ja päihdetalveiminnassa Nuorisopoliklinikan jonotusajat ovat pitkittyneet ja vieroitushoidon sekä päihdekuntoutuksen kysyntä on kasvanut. Perhe- ja sosiaalityalveiden kasvanut kysyntä vaikeuttaa jonotilannetta. Huolta herättää erityisesti lasten ja nuorten pahoinvoinnin lisääntyminen pitkittyneiden rajoitustoimien seurauksena.

Myös sivistystalveimien koronapandemia on vaikuttanut erittäin paljon. Varhaiskasvatuksessa lasten määrä väheni huhtikuusta 2020 alkaen merkittävästi, mutta alkoi palautua edellisvuoden tasolle viime vuoden loppupuolella.

Kouluissa kevään 2020 etäopetus sujui sekä oppilaiden että huoltajien mielestä pääosin hyvin. Kaikille oppilaille pystyttiin tarjoamaan koulu-ruokailu etäopetusjaksolla. Kulttuurissa, liikunnassa ja nuorisotalveissa siirryttiin pandemian alkaessa nopealla aikataululla online-talveuihin. Liikuntapaikkoja, esim. uimahallit, jouduttiin sulkemaan. Rajoituksiin ja suosituksiin reagoitiin siirtämällä ohjatut sisäliikuntaryhmät ulos sekä mm. kehittämällä virtuaaliliikunnanohjausta. Fyysisten kirjastokäyntien määrä laski viime vuonna 39 % edelliseen vuoteen verrattuna. Fyysisen aineiston lainaus väheni 25 % ja e-aineistojen lainaus kasvoi 25 %. Kirjastojen henkilöstöä siirrettiin tilapäisesti muihin tehtäviin.

Korona-aika on merkinnyt muutoksia myös kaupungin kansainvälisessä toiminnassa. Esimerkiksi normaalisti vilkas kansainvälinen vierailutoiminta Espooseen on toistaiseksi loppunut kokonaan. Kansainvälinen yhteistyö ei kuitenkaan ole vähentynyt vaan muuttanut luonnettaan. Esimerkiksi monet kansainväliset verkostot ovat siirtäneet yhteydenpitonsa verkkoon. Sen myötä kynnys osallistua verkostojen toimintaan on madaltunut.

Kaupungin henkilöstöstä osa siirtyi tekemään etätöitä, jolloin oli omaksuttava uusia tapoja tehdä työtä sähköisiä välineitä hyödyntämällä. Etätöihön siirtyminen edellytti uutta myös johtamiselta. Henkilöstön koulutukset ja valmennukset siirtyivät pääosin sähköisten työkalujen kautta toteutettaviksi. Digitaaliset työtavat sekä palvelutuotannossa että hallinnon työssä levisivät nopeasti. Oppimista ja kehittymistä tapahtui ketterästi organisaation eri tasoilla osana toiminnan muutos- ja sopeutumistyötä.

Kunta10-tutkimuksen tulosten mukaan etätö on koettu pääasiassa myönteiseksi, mutta huomioitavaa on, että suuri osa henkilöstöstä teki läsnätyötä myös korona-aikana. Vuonna 2020 henkilöstön sairauspoissaolot vähenivät ja selvästi aiempaa suurempi osa henkilöstöstä ei ollut päivääkään poissa töistä terveydellisistä syistä. Myös työ- ja työmatkatapaturmien määrä pieneni selvästi vuoden 2020 aikana.

Ajankohtaista

Henkilöstön resurssipooli otettiin käyttöön kevään 2020 poikkeusoloissa. Sillä osaltaan varmistettiin kriittisten palvelujen toiminta kohdentamalla henkilöstöä uudelleen kaupungin sisällä. Noin 350 työntekijää siirtyi väliaikaisesti toisiin tehtäviin resurssipoolin kautta.

Koronarajoitukset ovat vaikuttaneet monien kuntalaisten hyvinvointiin

Koronarajoitukset ja palvelujen supistaminen ovat vaikuttaneet monella tavalla kuntalaisten hyvinvointiin. Neuvola ja koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa palveluita supistettiin. Perusopetuksessa ja toisella asteella siirryttiin osittain etäopetukseen, jossa onnistuttiin pääsääntöisesti hyvin. Kaikille oppilaille pystyttiin tarjoamaan kouluruokailu poikkeusjärjestelyin, mikä on hyvinvoinnin näkökulmasta tärkeää. Toinen aste on ollut etäopetuksessa pitkään ja sillä on vaikutuksia oppimiseen ja hyvinvointiin.

Varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen osallistui vain noin 20% kaikista lapsista. Osa lapsista oli yhtäjaksoisesti pois jopa viisi kuukautta varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen parista. Lasten ja nuorten harrastustoiminnan rajoituksilla on ollut merkittäviä lasten ja nuorten hyvinvointia alentavia vaikutuksia. Pelkästään urheiluseuratoiminnan piiristä, eli liikuntaharrastuksista on jäänyt pois korona-aikana n. 3000 lasta tai nuorta.

Peruuntuneita tai siirtyneitä lääkäriissäkäyntejä raportoi joka neljäs 55 vuotta täyttänyt Länsi-Uudeltamaalta. Tämä aiheuttaa hoitovelkaa ja voi johtaa terveysongelmien syvenemiseen. Taloudellisen tilanteen heikentyminen ja lisääntynyt yksinäisyys ovat heikentäneet monien hyvinvointia. Hyvinvointi on heikentynyt erityisesti toimintarajoitteisilla. Moni ikääntynyt jäi etäyhteyksien ja internet -palvelujen ulkopuolelle.

Yhä useampi saa toimeentulotukea

Perustoimeentulotukea saaneiden määrä sekä osuus väestöstä Espoossa kasvoi viime vuonna. Vuonna 2020 perustoimeentulotukea sai noin 27 000 espoolaista ja heidän osuutensa kaupungin

väestöstä oli 9,4 %. Osuus kasvoi edeltävästä vuodesta 0,6 prosenttiyksikköä.

Perustoimeentulotukea saaneiden lapsiperheiden määrä ja osuus kasvoi edellisvuodesta. Vuonna 2020 toimeentulotukea sai 12,1 % lapsiperheistä. Osuus oli 11,7 % vuonna 2019 ja 12,3 % vuonna 2018. Vieraskielisten toimeentulotukea saaneiden henkilöiden osuus vieraskielisestä väestöstä oli 28,5 %. Osuus kasvoi edeltävästä vuodesta 1,2 prosenttiyksikköä.

Työttömyystilanne on parempi kuin viime vuoden keväällä, mutta edelleen huomattavasti huonompi kuin ennen koronakriisiä

Vuonna 2018 Espoossa oli 123 907 työpaikkaa, mikä on tuorein virallinen työpaikkaluku. Työpaikkojen määrä on viimeisen kolmen vuoden ajan kasvanut 2-4 prosentin vuosivauhdilla, minkä perusteella vuonna 2020 työpaikkoja oli arviolta vajaa 130 000.

Vuosina 2017-2019 työpaikkojen määrä kasvoi ja työllisyys parani, kunnes vuoden 2020 alussa juuri koronakriisin kynnyksellä myönteinen kehitys taitui. Viime vuoden keväällä koronarajoitusten myötä työttömien määrä Espoossa yli kaksinkertaistui kahdessa kuukaudessa saavuttaen huippunsa toukokuussa, jolloin työttömiä oli 23 177. Työttömien osuus työvoimasta nousi maaliskoukokuussa 7,5 prosentista lähes 16 prosenttiin. Työttömyyden kokonaiskasvusta suurin osa johtui lomautuksista; viime vuoden maaliskoukokuussa lomautettujen määrä kasvoi 372:sta 9722:een. Kesän 2020 myötä lomautettujen määrä väheni jyrkästi ja myös vailla työsuhdetta olevien työttömien määrä kääntyi laskuun. Kuitenkin työttömien kokonaismäärä on edelleen huomattavasti suurempi kuin koronakriisin kynnyksellä. Helmikuussa 2021 Espoossa oli 16 805 työtöntä, kun vuotta aiemmin työttömiä oli 11 027. Työttömien osuus työvoimasta oli vuoden 2021 helmikuussa 11,5 % kun vuotta aiemmin osuus oli 7,7 %.

Maaliskuun 2021 työttömyystilannetta kuvataan tarkemmin tämän julkaisun Varttitiedot -osiossa.

Espoossa ollaan tyytyväisiä kuntapalveluihin ja tyytyväisyys on lisääntynyt pitkällä aikavälillä

Espoolaisten tyytyväisyys palveluihin on vuoden 2020 Kaupunki- ja kuntapalvelututkimuksen mukaan edelleenkin vertailukaupunkien (Espoo, Helsinki, Lahti, Oulu, Turku ja Vantaa) keskiarvoa hieman korkeampi. Pitkällä aikavälillä tyytyväisyys palveluihin on Espoossa lisääntynyt. Laajan asuin-kuntaindeksin mukainen tyytyväisyys kaupungin palveluihin nousi vuonna 2020 edellisvuodesta eniten Suur-Tapiolassa, mutta nousi myös Leppävaaran ja Matinkylä-Olarin palvelualueilla. Espoonlahden ja Espoon keskuksen alueilla palvelutyytyväisyys pysyi ennallaan.

Espoossa tyytyväisyys kulttuuri-, sivistys-, liikunta- ja opetuspalveluihin on korkealla tasolla. Suurta hajontaa ei ole vuosien eikä alueiden välillä. Tyytyväisyys sosiaali- ja terveystyöpalveluihin on hyvää tyydyttävää tasoa ja tyytyväisyys säilynyt melko samana vuosien välillä. Terveystyöpalveluihin ollaan kauttaaltaan tyytyväisempiä kuin sosiaalipalveluihin. Pelastuspalveluiden ja turvallisuuden suhteen tyytyväisyys on korkeaa tasoa. Pelastuspalveluista Espoossa vastaa Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos. Yhdyskunta- ja ympäristöpalveluihin ollaan Espoossa kohtalaisen tyytyväisiä.

Vieraskielisen väestön kasvu ja digitalisaatio näkyvät kaupungin palveluissa

Vieraskielisten asukkaiden palvelujen käyttö on lisääntynyt ja palvelutarpeet monimuotoistuneet. Aikuissosiaalityön asiakkaista jo noin puolet ovat vieraskielisiä. Vieraskielisen väestön osuuden kasvu on voimakkainta lasten ja nuorten ikäryhmässä ja vieraskielisten oppilaiden määrä kasvaa suomenkielisissä peruskouluissa ja lukioissa. Viime vuonna suomenkielisten peruskoulujen oppilaista 21 % ja lukiodien oppilaista 10 % oli vieraskielisiä. Vieraskielisten peruskouluikäisten osuus kasvaa vuoteen 2035 mennessä 34 prosenttiin.

Digitalisaation mahdollistama palveluiden kehitys näkyy jatkossa asiakkaiden sähköisten palveluiden lisääntymisenä. Esimerkkejä digitalisaation käytännön toteutuksista ovat mm. jo tuotannossa olevien

sähköisten asiakaspalvelujen käytön kattavuuden lisääminen ja ohjelmistorobotiikan hyödyntäminen.

Uusiutuvien energialähteiden osuus kaukolämmön tuotannosta on Espoossa pääkaupunkiseudun korkein

Espoon asukaskohtaiset kasviuonekaasupäästöt ovat pääkaupunkiseudun pienimmät. Päästöt ovat viime vuosina pysytelleet Espoossa alle pääkaupunkiseudun asukaskohtaisen keskiarvon. Suurimmat päästöt aiheutuvat kaukolämmön kulutuksesta sekä liikenteestä. Uusiutuvien energialähteiden osuus kaukolämmön tuotannosta on Espoossa pääkaupunkiseudun korkein: vuonna 2019 osuus oli 28 prosenttia, kun koko seudun keskiarvo oli 18 prosenttia. Vaikka kehityssuunta on kohti uusiutuvia energialähteitä, Espoossa, kuten myös muualla pääkaupunkiseudulla, kaukolämpö tuotetaan edelleen pääosin fossiilisilla energialähteillä. Kivihiilen ja maakaasun osuus Espoon kaukolämmön tuotannosta oli 2019 yli 70 %.

Espoo edistää kestävä kehitystä kokonaisvaltaisesti

Espoon kaupunki on toteuttanut viime vuosina poikkihallinnollista kestävä kehityksen ohjelmaa, jonka puitteissa kehitetään, kokeillaan ja otetaan käyttöön tulevaisuuden kestäviä kaupunkiratkaisuja yhdessä kumppaneiden ja asukkaiden kanssa. Isoja tavoitteita ovat mm. hiilineutraalius kuluvan vuosikymmenen aikana sekä edelläkävijyys globaaleissa kestävä kehityksen tavoitteissa. Espoo on sitoutunut saavuttamaan YK:n kestävä kehityksen toimintaohjelmassa Agenda2030 asetetut 17 kestävä kehityksen tavoitetta edelläkävijänä jo vuonna 2025.

Kehitystyötä tehdään kaikilla toimialoilla sekä poikkihallinnollisten kehittämisprojektien kautta. Kestävä Espoo -ohjelman projektit keskittyvät espoolaisten arkea helpottaviin ratkaisuihin, vähähiiliseen liikkumiseen, puhtaaseen energiaan, kiertotalouteen ja älykaupungin tulevaisuuden haasteisiin. Kaupunginhallitus päätti 7.12.2020, että kestävä kehityksen poikkihallinnollinen ohjelmatyö jatkuu myös seuraavalla valtuustokaudella 2021-2025.

Ajankohtaista

Toimintaympäristöpaketti on luettavissa ja kopioitavissa ESSI:ssä ja www-sivuilla

Toimintaympäristön tila Espoossa -paketti koostuu tuttuun tapaan aihealueittain koostetuista kuvasarjoista, joissa pääosin diagrammein ja lyhyin tekstein esitetään Espoon nykytilaa ja kehitystä:

- Ekologisesti kestävä kehitys
- Espoolaisten hyvinvointi
- Espoo-tarinan totetumista kuvaavat indikaattorit
- Henkilöstö
- Kansainvälinen toiminta
- Kaupungin talous
- Kestävä kehitys
- Koronapandemian vaikutuksia kaupungin toiminnan näkökulmasta
- Maankäyttö, rakentaminen ja asunnot
- Palvelut
- Sivistystoimen palvelut
- Väestö, väestönmuutokset, perheet ja asutokunnat
- Väestöennusteet
- Yritykset, työpaikat, työllisyys

Lisäksi mukana on Yhteenveto-diasarja (kooste kunkin pääteeman keskeisimmistä ilmiöistä)

Aineiston on tuottanut Toimintaympäristö-työryhmä, jossa on edustajat kaikilta Espoon kaupungin toimialoilta.

Toimintaympäristön tila Espoossa Power Point -sarjat ovat kaupungin henkilöstön käytettävissä kaupungin sisäisessä ESSI-verkossa: Sharepoint > Tilastot ja tutkimus > Toimintaympäristön tila Espoossa

Muille käyttäjille aineisto on pdf-tiedostoina kaupungin www-sivuilla: www.espoo.fi/tieto > [Toimintaympäristön tila Espoossa](#)

Lisätietoja:

Espoon kaupunki, Konserniesikunta, Strategia, Tutkimus ja tilastot

Tietopalvelupäällikkö Petri Lintunen
petri.lintunen@espoo.fi, puh 043 826 5211

Tutkimusjohtaja Minna Joensuu
minna.joensuu@espoo.fi, puh 043 827 3386

Ajankohtaista

Kuntapalvelujen laadun mittaamisen haasteet

Pietari Suomela

Laatimani pro gradu -tutkielma käsittelee espoolaisten tyytyväisyyttä kuntapalveluihin. Aineistona on käytetty FCG:n tekemiä Kuntapalvelujen laatu -kyselytutkimuksia vuosina 2011, 2015 ja 2019. Tutkielmassa tehdyn tärkeys-suoritusasteanalyysin (TST-analyysi) perusteella Espoon palveluosa-alueita on vertailtu keskenään niiden tärkeyden ja suoritusasteen mukaan.

Tutkielman lähtökohdat

Tutkielman aihe välitettiin Kaupunkiakatemiaan lopputyömarkkinoiden kautta. Projektin tarkoitus oli hyödyntää Espoossa kerättyjen Kaupunki- ja kuntapalvelu- sekä Kuntapalvelujen laatu -kyselytutkimusten dataa syvällisemmässä analyysissä.

TST-analyysin suoritusaste perustuu espoolaisten tyytyväisyyteen. Kuntapalvelujen laatu -kyselyissä selvitetään espoolaisten tyytyväisyyttä kuntapalvelujen suoritusasteeseen noin 70 kohdan (vuosien välillä vaihtelua kohtien lukumäärässä) kysymyspatteristolla (ks. kuvat 1 ja 2). Kysymyspatteristo on jaettu kymmeneen palveluosa-alueeseen kuten sote-palveluihin, yhdyskuntateknisiin palveluihin, liikenneturvallisuuteen ja niin edespäin. Tutkielman analyysi on tehty osa-alueitasolla.

Tärkeys on muodostettu TST-analyysia varten kahdella tapaa, todettuun tärkeyteen ja tilastolliseen päättelyyn perustuen. Todettu tärkeys on muodostettu kuntapalvelujen laatu -kyselyn kysymyksistä, joissa kysytään mitä palveluja vastaaja haluaisi

Esimerkivastaus 5 4 3 2 1					
1. Jos ajattelette elämästä Espoossa yleensä, miten hyvin seuraavat asiat on hoidettu?					
	Erittäin hyvin	Melko hyvin	En osaa sanoa	Melko huonosti	Erittäin huonosti
TURVALLISUUS					
1 Yleinen järjestys ja turvallisuus	5	4	3	2	1
2 Asuinalueen turvallisuus	5	4	3	2	1
3 Oman asuinalueen keskuksen turvallisuus	5	4	3	2	1
4 Lasten ja nuorten turvallisuus	5	4	3	2	1
5 Päihde- ja väkivaltongelmien ehkäisy	5	4	3	2	1
6 Väestöryhmien välisen suhteiden edistäminen	5	4	3	2	1
7 Syrjäytymisen estäminen	5	4	3	2	1
8 Koli- ja vapaa-ajan tapahtumien ja palotapahtumien ehkäisy	5	4	3	2	1
9 Ilmastomuutokseen ja ympäristöön liittyvien uhkien torjunta	5	4	3	2	1
TIEDOTTAMINEN JA NEUVONTAPALVELUT					
10 Tiedottaminen kunnan palveluista	5	4	3	2	1
11 Kunnan virastojen asiakaspalvelu yleensä	5	4	3	2	1
12 Kuluttajaneuvonta	5	4	3	2	1
13 Kuntalaisten vaikuttamisen mahdollisuudet	5	4	3	2	1
KUNNAN SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT					
14 Kunnan terveyskeskuksen lääkäripalvelut	5	4	3	2	1
15 Kunnan terveyskeskuksen vuodeosasto	5	4	3	2	1
16 Sairaalapalvelut	5	4	3	2	1
17 Sairaankuljetus	5	4	3	2	1
18 Äitiys- ja lastenneuvola	5	4	3	2	1
19 Vanhusten kotihoito (kotipalvelu ja kotisairaanhoito)	5	4	3	2	1
20 Omaishoidon tuki (hotopalkio ja /tai kotipalveluita)	5	4	3	2	1
21 Kunnan hampaalääkäripalvelut	5	4	3	2	1
22 Lasten päivähoito	5	4	3	2	1
23 Vanhusten asumis- ja laitoshotopalvelut (esim. palveluasunnot ja vanhaankoti)	5	4	3	2	1
24 Vammaispalvelut	5	4	3	2	1
25 Toimeentulotuki	5	4	3	2	1
26 Perheneuvola	5	4	3	2	1
27 Sosiaalitoimi	5	4	3	2	1
KUNNAN OPETUS- JA SIVISTYSPALVELUT					
28 Peruskoulu	5	4	3	2	1
29 Lukio	5	4	3	2	1
30 Aikuisten ammatillinen koulutus	5	4	3	2	1
31 Nuorten ammatillinen koulutus	5	4	3	2	1
32 Kansalais- ja työväenopistot	5	4	3	2	1
33 Kirjastopalvelut	5	4	3	2	1
34 Taideoppilaitokset (mm. musiikki- ja tanssiopistot)	5	4	3	2	1
KUNNAN VAPAA-AIKA- JA LIIKUNTAPALVELUT					
35 Nuorten harrastustoiminta	5	4	3	2	1
36 Museot ja taidenäyttelyt	5	4	3	2	1
37 Teatteri, tanssi ja muu esittävä taide	5	4	3	2	1
38 Konsertit ja musiikkiesitykset	5	4	3	2	1
39 Urheilu- ja pelikentät	5	4	3	2	1
40 Sisäliikuntatilat	5	4	3	2	1
41 Uimahallit	5	4	3	2	1
42 Uimarannat ja maauimalat	5	4	3	2	1
43 Kuntoradat ja ulkoilureitit	5	4	3	2	1

FCG

Espoon kaupunki

Kuva 1. Kuntapalvelujen laatu 2019 kysymyslomake, osa 1

	Erittäin hyvin	Melko hyvin	En osaa sanoa	Melko huonosti	Erittäin huonosti
KUNNAN VAPAA-AIKA- JA LIIKUNTAPALVELUT					
44 Ulkoilureitit ja -puistot	5	4	3	2	1
45 Tiedottaminen liikuntapalveluista	5	4	3	2	1
46 Lasten leikkipaikat	5	4	3	2	1
47 Torit ja torikauppa	5	4	3	2	1
KUNNAN YHDYSKUNTATEKNISET PALVELUT					
48 Katujen ja teiden hoito	5	4	3	2	1
49 Jätehuolto	5	4	3	2	1
50 Kierätysoiminta, papetit, lasit, paristot	5	4	3	2	1
51 Puistojen ja viheralueiden hoito	5	4	3	2	1
52 Juomaveden laatu	5	4	3	2	1
LIIKENNE KUNNASSA					
53 Liikenneolot jalankulkijan kannalta	5	4	3	2	1
54 Liikenneolot pyöräilijän kannalta	5	4	3	2	1
55 Liikenneolot autoilijan kannalta	5	4	3	2	1
56 Julkinen liikenne	5	4	3	2	1
57 Liikenteen esteettömyys (liikenteesteisten, vanhusten, lasten jne.)	5	4	3	2	1
LIIKENNETURVALLISUUS KUNNASSA					
58 Liikenneturvallisuus jalankulkijan kannalta	5	4	3	2	1
59 Liikenneturvallisuus pyöräilijän kannalta	5	4	3	2	1
60 Liikenneturvallisuus autoilijan kannalta	5	4	3	2	1
YMPÄRISTÖPALVELUT JA PELASTUSTOIMIT					
61 Luonnon suojelu	5	4	3	2	1
62 Ilman laatu	5	4	3	2	1
63 Vesistöjen puhdistus	5	4	3	2	1
64 Melun torjunta	5	4	3	2	1
65 Ympäristön siisteys	5	4	3	2	1
66 Luonto- ja retkeilyreitit	5	4	3	2	1
67 Rakennetun ympäristön valvonta	5	4	3	2	1
68 Pelastustoiminta (esim. tulipaloissa ja liikenneonnettomuuksissa)	5	4	3	2	1
69 Palotarkastus	5	4	3	2	1
70 Nuohous	5	4	3	2	1
MUUT ASIAT					
71 Kunnan omien luottamushenkilöiden toiminta	5	4	3	2	1
72 Kunnan talousasioiden hoito	5	4	3	2	1
73 Yritystoiminnan edistäminen	5	4	3	2	1
74 Kunnan yhteistyö naapurikuntien kanssa	5	4	3	2	1
75 Rakennetun ympäristön viihtyisyys ja kauneus	5	4	3	2	1
76 Asuntojen, työpaikkojen ja palvelujen sijoittelu	5	4	3	2	1
77 Pientalotontin saanti	5	4	3	2	1
78 Vuokra-asunnon saanti	5	4	3	2	1

2. Mitkä edellisistä kunnan hoitamista tai järjestämisestä asioista koette sellaisiksi, joissa palvelua tulisi parantaa?

1 Ensimmäisessä asiassa (numerot) _____, _____ ja _____
2 Palveluja ei tarvitse mielestäni parantaa
3 En osaa sanoa

3. Onko asioita, joissa Espoo voisi mielestänne vähentää panostuksiansa tai tehostaa toimintaansa talouden tasapainottamiseksi?

1 Kyllä on, ensimmäisessä asiassa (numerot) _____, _____, _____ ja _____
2 Ei ole
3 En osaa sanoa

FCG

Espoon kaupunki

Kuva 2. Kuntapalvelujen laatu 2019 kysymyslomake, osa 2

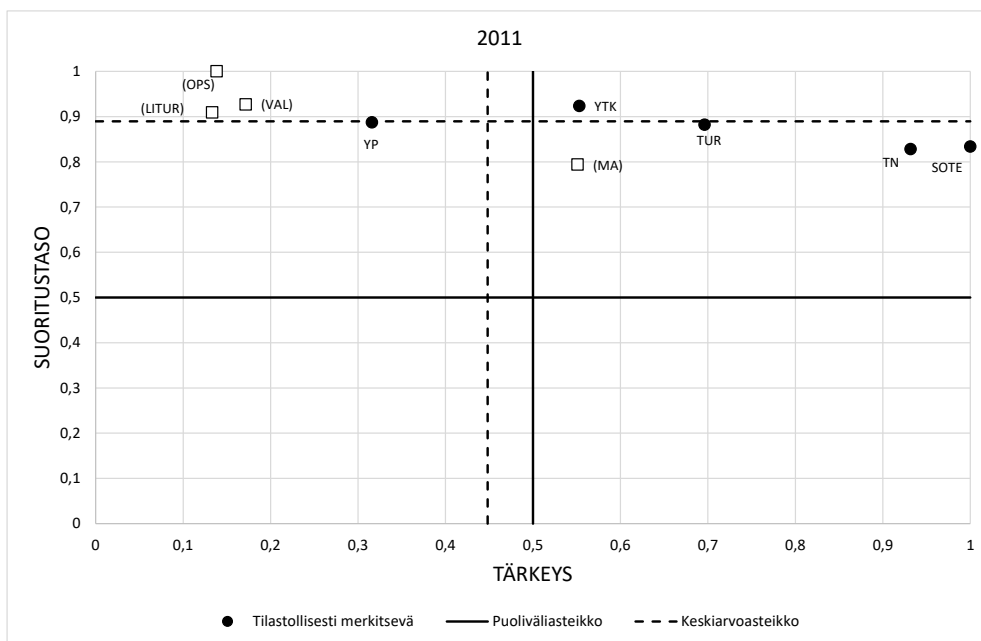
Ajankohtaista

parantaa ja mitä tehostaa. Päätelty tärkeys on saatu tarkastelemalla yksittäisen palveluosa-alueen vaikutusta kokonaistyytyväisyyteen.

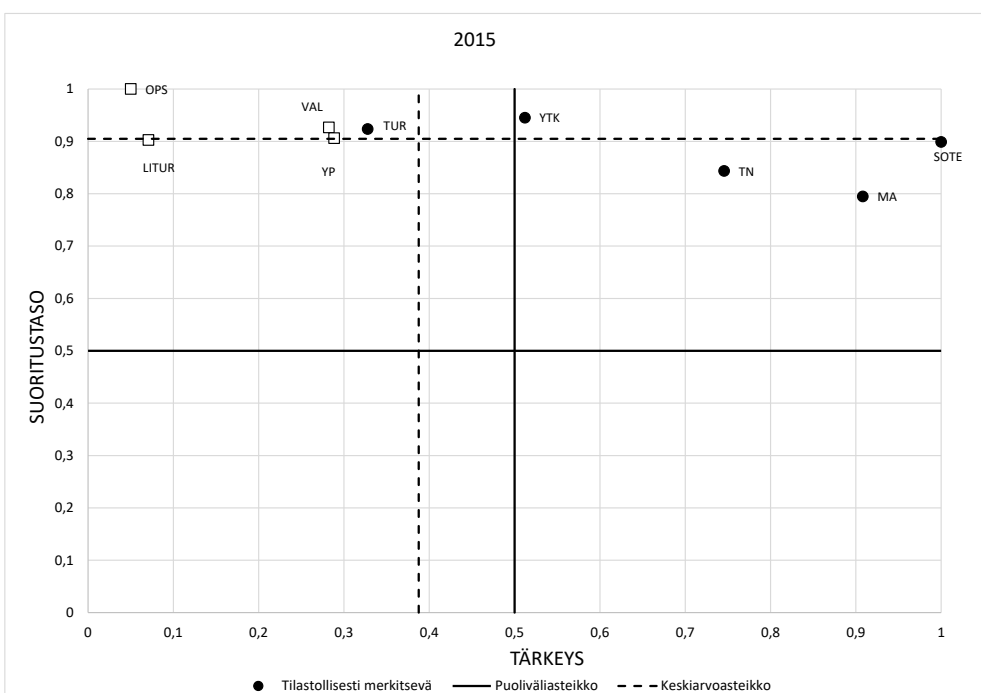
Tulokset

TST-analyysissä muodostettiin nelikenttä, jossa palvelun tärkeys ja suoritustaso ristiintaulukoidaan. Kuvissa 3-5 on pääteltyyn tärkeyteen perustuvat TST-analyysit jokaiselta vuodelta. TST-analyysin muodostaman nelikentän tuottama tieto on hyvin intuitiivista: Mikäli palvelu sijaitsee oikealla

ylhäällä, pidetään sitä sekä tärkeänä että suoritustasoltaan hyvänä. Jos palvelu sijaitsee oikealla alhaalla, kertoo se siitä, että palvelua pidetään tärkeänä, mutta suoritustasoltaan huonona. Jos palvelu sijaitsee vasemmalla alhaalla, on se saman aikaisesti tarpeeton ja huonosti toteutettu. Vasemmalla ylhäällä sijaitsevat palvelut suoriutuvat hyvin, mutta eivät ole niin tärkeitä suhteessa muihin. Kuvissa 3-5 on käytetty puoliväliakselin lisäksi keskiarvoakselia, joka havainnollistaa paremmin palveluosa-alueiden asemaa suhteessa toisiinsa.

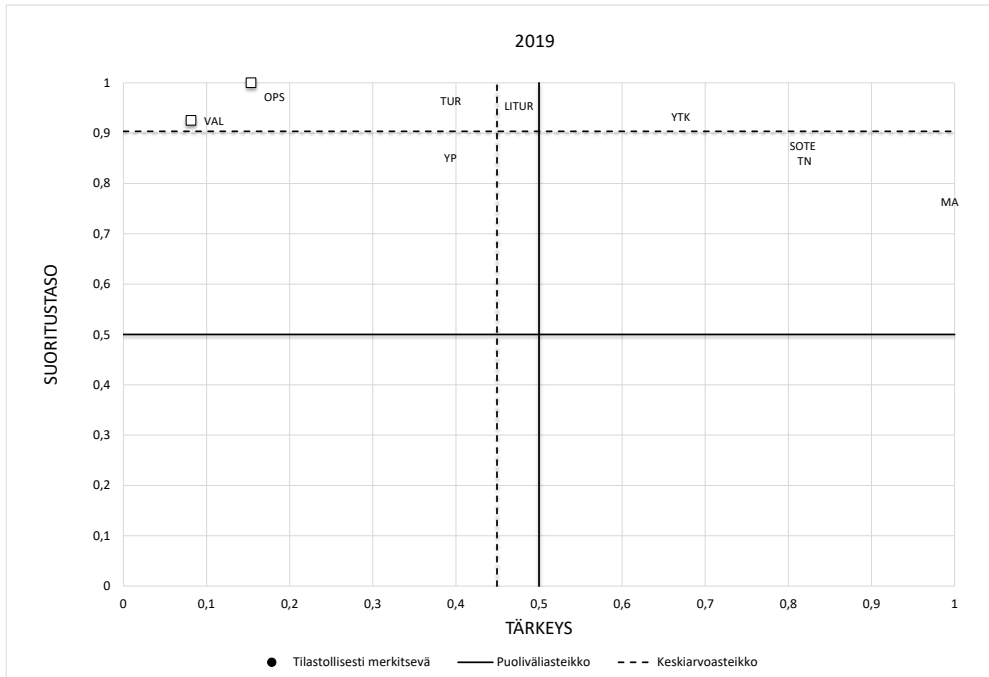

Kuva 3. Vuoden 2011 päätelty TST-kuvaaja

Kuva 4. Vuoden 2015 päätelty TST-kuvaaja

Ajankohtaista

Kuva 5. Vuoden 2019 päätelty TST-kuvaaja

TST-analyysin tulokset vaihtelivat vuosien välillä sekä sen mukaan, käytettiinkö analyysissä pääteltyä vai todettua tärkeyttä. Toisaalta tulosten välillä oli havaittavissa myös yhteneväisyyttä. **Yhdyskuntatekniset palvelut** (YTK-palvelut) olivat jokaisena vuonna ja molemmilla tärkeyksillä hyvän suoritusasteen ja korkean tärkeyden palveluja. Tämän voi tulkita tarkoittavan, että YTK-palvelut ovat avainasemassa espoolaisten tyytyväisyyden muodostumisessa.

Myös **opetus- ja sivistyspalvelut** (OPS-palvelut) saivat jokaisena vuonna ja molemmilla analyysitavoilla samansuuntaisia tuloksia. Toisin kuin YTK-palveluissa, jonka tulokset olivat tilastollisesti merkitseviä jokaisena vuonna, OPS-palvelut eivät saaneet minään vuonna tilastollisesti merkitseviä tuloksia. OPS-palvelut arvioitiin jokaisena vuonna hyvin suoriutuviksi eikä niihin kohdistunut juurikaan parantamistarpeita.

Turvallisuuspalvelujen (TUR-palvelut) tuloksissa oli hieman vaihtelua vuosien välillä. Analyysin tuloksien mukaan TUR-palvelujen tärkeys on matala silloin kuin suoritusaste on hyvä ja korkea

silloin kuin suoritusaste on matalalla. Tämä viittaa siihen, että espoolaiset pitävät TUR-palveluita tärkeinä vasta silloin, kun he eivät ole tyytyväisiä turvallisuuteen.

Vapaa-aika ja liikuntapalvelujen osalta päätelty ja todettu TST-analyysit antavat samansuuntaisia tuloksia: Palveluiden suhteellinen suoritusaste on hyvä ja ne ovat keskiarvoon verrattua matalan tärkeyden palveluita.

Päätelty TST-analyysi ei anna tuloksia **Liikennepalvelujen** (LIIK) osalta ja käytössä on vain todettu TST-analyysi. LIIK-palvelujen tärkeys saa ristiriitaisia tuloksia, sillä palveluihin kohdistuu paljon sekä parantamis- että tehostamistarvetta. Tämä johtunee siitä, että LIIK-palveluihin sisältyy jalankulku, pyöräily ja autoilu, joihin kohdistuva tyytyväisyys voi olla ristiriitaista.

Vuosina 2011 ja 2015 **liikenneturvallisuus** (LITUR) on todettu TST-analyysin mukaan tärkeä palvelu. Vuonna 2019 palveluosa-alue sijoittuu matalan tärkeyden puolelle. Päätellyn TST-analyysin mukaan LITUR-palvelut eivät ole vuosina 2011

Ajankohtaista

tai 2015 tärkeitä, mutta vuonna 2019 ovat. Vuoden 2019 päätellyn ja todetun TST-analyysien tulokset ovat näin ollen täysin ristiriidassa keskenään.

Tiedottaminen ja neuvontapalvelut ovat todetun TST-analyysin mukaan tärkeyden keskivaiheilla jokaisena vuonna. Päätellyt TST-analyysit näyttävät jokaisena vuonna, että tiedottaminen ja neuvonanto ovat suhteellisesti tärkeitä palveluita ja suoritustasoltaan keskiarvoa huonompia. TN-palvelut ovat niin sanottuja arvoa lisääviä palveluita, eli niitä ei nimetä tärkeiksi, mutta niillä on vaikutusta kokonaistyytyväisyyteen. TN-palveluita koskevat tulokset ovat hyvä esimerkki todetun ja päätellyn TST-analyysien erojen tarkastelun käytännön hyödyistä viranhaltijoille, koska päätelty TST-analyysi paljastaa sellaista, mitä todetulla TST-analyysilla olisi jäänyt huomaamatta.

Ympäristö ja pelastuspalvelut (YP) ovat todetun TST-analyysin mukaan vuonna 2019 tärkeitä ja vuosina 2011 ja 2015 tärkeydeltään kesitasoa. Päätellyssä TST-analyysissa YP-palvelut saavat jokaisena vuonna keskiarvoa vähäisemmän tärkeyden. YP-palveluiden suoritustaso on jokaisena vuonna keskitasoa, joten analyysi ei paljasta suoritustason muutoksien vaikutusta tärkeyteen.

Todetun TST-analyysin mukaan **sosiaali- ja terveystieteiden palvelujen** (SOTE) tehostamistarve pysyy matalana vuodesta toiseen. Sitä vastoin palveluihin kohdistuva parantamistarve vähenee, kun ajassa liikutaan eteenpäin. Päätellyn TST-analyysin mukaan sote-palvelut ovat joka vuosi tärkeitä ja suorituvat muihin osa-alueisiin verrattuna keskiarvoisesti tai sitä huonommin ja vaikuttaakin siltä, että SOTE-palvelut vaikuttavat kokonaistyytyväisyyteen vain silloin kun niiden suoritustaso on matala.

Päätellyn TST-analyysin mukaan **Muiden asioiden** (MA) suhteellinen suoritustaso on matala, mutta tärkeys korkea. Todetussa TST-analyysissa MA-palveluihin kohdistuu ristiriitaisesti sekä parantamis- että tehostamispaineita. Tulokset viittaavat siihen suuntaan, että koska kuntalainen ei ole kysyttäessä nimennyt palveluja tärkeiksi, ei hän myöskään ole tyytymätön, mikäli ei-tärkeä palvelu ei suoriudu hyvin, vaan on ainoastaan

iloisesti yllättynyt, mikäli palvelu toimii hyvin. MA-palveluihin sisältyy monenlaisia ja painoarvoltaan tärkeitä asioita kuten kunnan talousasioiden hoito ja pientalotontin saanti, mistä luultavasti todetun TST-analyysin ristiriitaiset tulokset johtuvat.

Lopuksi

Kuntapalvelujen laatu -kyselyssä ei tällä hetkellä kysytä suoraan kuinka tärkeinä kuntalaiset pitävät palveluja. Jos kyselyä muutettaisiin tältä osin, saataisiin nykyistä varmempaa tietoa palvelujen todetusta tärkeysjärjestyksestä. Muutoksien teko tosin haittaisi kyselyn aikasarja-asetelmaa, jonka lisäksi, jos jokaisen yksittäisen palvelun tärkeyttä kysyttäisiin erikseen, kyselyn pituus kasvaisi huomattavasti. Tämä voisi aiheuttaa vastaajaväsymystä.

Tutkielma ei tuloksiensa perusteella pysty ottamaan kantaa yksittäisten palvelujen kehittämiseen, vaan se asettaa eri palveluosa-alueet TST-analyysin mukaiseen järjestykseen. Ennen kaikkea tutkielma havainnollistaa palvelulaadun mittaamisen monimutkaisuutta.

Pietari Suomelan pro gradu -tutkielma:

<https://helda.helsinki.fi/handle/10138/331208>

Lisätietoja:

Espoon kaupunki, Konsernihallinto, Tutkimus ja tilastot, vs. tutkimusjohtaja Minna Joensuu
minna.joensuu@espoo.fi

”Data as a strategic asset” has been governments’ mantra – But how can we exploit this asset for strategic matters?

Mnwas Awari

Kasvava elintaso ja vanheneva väestö monissa länsimaissa asettaa julkishallinnoille paineita käyttää julkisia resursseja mahdollisimman tehokkaasti. Samaan aikaan Big Datan ja muiden tekoälyteknologioiden odotetaan tehostavan julkishallinnon strategista johtamista tarjoamalla uusia työkaluja parempaan päätöksentekoon.

Diplomityöni tavoitteena on osoittaa miten Big Dataa voidaan hyödyntää julkishallinnon strategisessa johtamisessa. Tutkimus kehittää Big Data -mallin, joka klusteroi Espoon pienalueet kolmeen ryhmään hyödyntämällä sosio-ekonomista aikasarja-aineistoa. Lisäksi tutkimus soveltaa päätöspuuluokittelijaa löytämään kunkin klusterin merkittävimmät ominaisuudet. Klusteri- ja päätöspuuluokittelijatulosten nojalla kullekin klusterille laadittiin klusteri profiilit. Tutkimuksen tulokset osoittavat, että informaatio pienaluiden ominaisuuksista tuottaa strategista tietämystä. Tätä tietoa voidaan hyödyntää saamaan ymmärrystä siitä, mitä palveluita ja toimia kullakin alueella tarvitaan. Eri alueiden tarpeiden huomioiminen auttaa laatimaan tehokkaamman strategian. Tutkimuksen tulosten perusteella mallia voidaan hyödyntää myös strategian toimeenpanon seuramisessa. Tämän lisäksi tutkimus osoittaa, että usean eri aikasarja-aineiston yhdistäminen ja analysointi voi hyödyntää usealla tavalla julkishallinnoiden strategista johtamista. Tällainen analysointiprosessi sisältää kuitenkin useita vaiheita ja siksi vaatii merkittävästi resursseja. Analysoijan vahva toimialaosaaminen ja tehokkaat datanhallinnointimenettelyt saattavat kuitenkin tehostaa tätä prosessia. Tästä syystä julkishallinnossa tulisi kehittää pitkän aikavälin strategioita Big Datan laajemmalle käyttöön- otolle päätöksenteossa ja johtamisessa.

The increasing standard of living combined with an ageing population is placing public managers under unprecedented pressure to exploit public resources with maximum efficiency. Big Data and other AI technologies can be one part of the solution for this complicated challenge.

Public governments possess and collect a vast amount of data, which, combined with modern-day AI, opens up many opportunities for governments to reinforce their strategic management. These opportunities are encouraging public managers to harness the accumulated data. The enthusiasm of governments cannot be left out of one’s attention. For example, the UK parliament has described Big Data as “the new oil” (UK Parliament, 2015, p. 218) and, the United States has launched a Federal Data Strategy to “leverage data as a strategic asset” (Federal Data Strategy, 2020). The idea behind the Federal Data Strategy is to develop infrastructure and resources to exploit “data to deliver on mission, serve the public, and steward resources.” (Federal Data Strategy, 2020).

”What is missing from the equation is how to extract value from this asset”

So, governments are developing strategies for transforming data into a strategic asset. However, what is missing from this equation is how to extract value from this asset. Examples demonstrating how governments can attain valuable insights for strategic management from data are rather narrow.

In my master’s thesis in the major of Strategy and Venturing at Aalto University, I studied how public governments can apply Big Data and other AI technologies in strategic management. In the thesis, I developed a Big Data model which provided an understanding of the characteristics of

Ajankohtaista

Espoo's neighbourhoods. The model utilises socio-economic time-series data to cluster Espoo's districts. Furthermore, to find the most salient factors in each cluster, I used a classification tree algorithm. Based on this model, I developed cluster profiles for each cluster. These profiles describe the characteristics of discovered clusters.

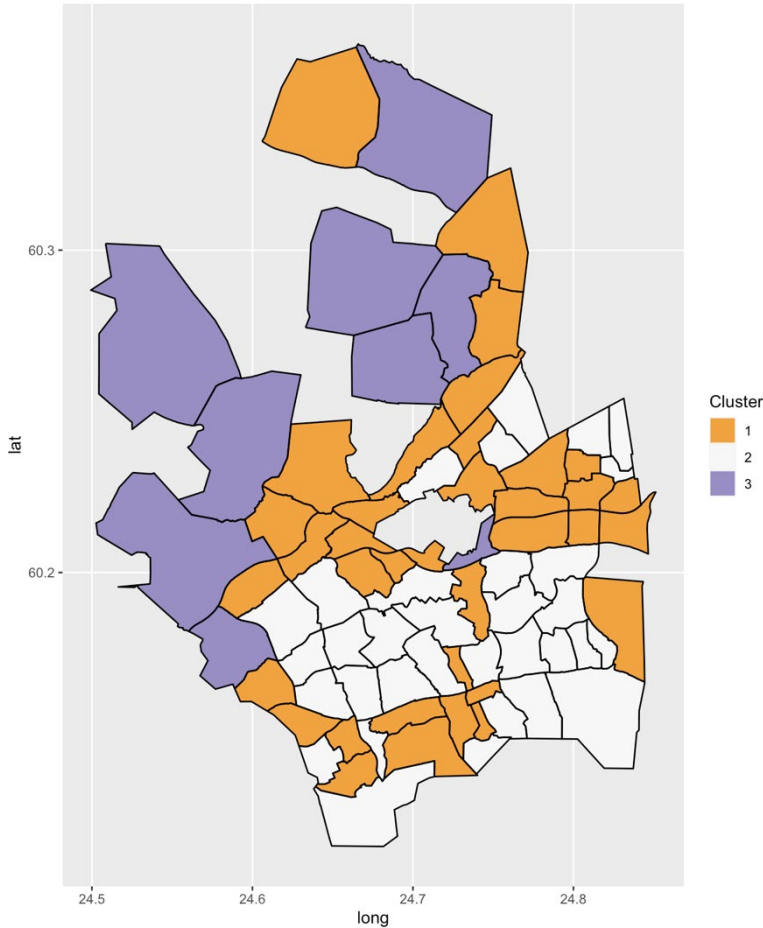
Based on socio-economic data, three distinct neighbourhood types exist in Espoo

The model's findings suggest that the neighbourhoods of Espoo can be divided into three distinct classes based on its socio-economic data. As the figure below demonstrates, the clusters possessed strong spatial patterns.

Summary of cluster profiles

Cluster	Income	Education	Household-dwelling types	Young adults	Birth rate	Mother tongue
One	Low	Low	Singles	High	High	High proportion of foreign language speakers
Two	High	High	Families	Low	Low	High proportion of Finnish language speakers
Three	Moderate	Low	Families	Low	Low	High proportion of Swedish language speakers

Most of the central and south-western parts of the city belonged to cluster One. Espoo is a network city that consists of five city centres, and interestingly, four of these city centres belonged to cluster One. Only the city centre of Tapiola belonged to cluster Two. The table below summarises the characteristics of each cluster. The districts that

belonged to cluster One possessed notably more young adults, and singles and the proportion of families were considerably lower than in other clusters. Regardless of this, average birth rates were clearly higher than in other clusters. Moreover, income and education levels were substantially lower than in clusters Two and Three. In addition, cluster One had, on average, a high share of foreign-language speakers.

In contrast, districts belonging to cluster Two were mainly in the south and south-west of Espoo, excluding neighbourhoods close to the city centres of Espoonlahti and Olari-Matinkylä. The only exception was a group of five districts located in the north-eastern part of the city, which belonged to cluster Two. The most characterising factors in cluster Two were the population's considerably high income and education levels. Moreover, the proportion of native Finnish speakers was higher than in other clusters.

Figure 1: The cluster of neighbourhoods in Espoo in 2017.

Ajankohtaista

Cluster Three possessed the strongest spatial pattern, as almost all the districts that belonged to this cluster are in the north or northwest of the city. This cluster had some common properties to cluster One, and on the other hand, some features were similar to cluster Two. For example, the age and household-dwelling type distributions were almost identical with cluster Two. However, the education level was similar to cluster One. Despite the same education level, the incomes of cluster Three districts were notably higher than in cluster one. Furthermore, the proportion of Swedish speaking individuals was notably higher than in other clusters.

One of the most exciting results of the model is that, despite the high rate of singles and couples without children in cluster One, the birth rate was notably higher in this cluster as opposed to clusters Two and Three. Thus, it seems that people in the early stage of adulthood tend to live near the city centres. However, consistently high birth rates with a low proportion of couples without children indicate that either couples move away from these neighbourhoods after having a child or that these regions have high positive net migration among young adults and couples.

My model is only one example - there are other models out there waiting to be explored

The developed model provides insight into the characteristics of the districts of Espoo. This knowledge can support strategic management in several ways. Firstly, the model offers a holistic view of the districts and characteristics of the population in different regions. This knowledge can be used to formulate strategies that match citizens' needs and, in turn, develop initiatives that serve different groups. For example, the unique traits of Tapiola city centre should be incorporated into the formulation of strategy. Furthermore, the model can be used for monitoring how the implementation of strategic initiatives affects the development of districts. Finally, the model provides new means for observing the structural changes in the neighbourhoods and their populations. The knowledge

obtained from the implementation process and the structural changes in the region can be again used to formulate new efficient strategies.

My model is only one demonstration of how Big Data and AI technologies can be used to deliver insights for strategic matters. However, the field is, for the most part, unexplored, which therefore provides opportunities in developing new creative avenues for Big Data utilisation. I hope that my research inspires public managers and others in the sector to seek new innovative ways to employ data for delivering public value.

Mnwas Awari's Master's thesis is available at /
Mnwas Awarin diplomityö on luettavissa:

https://aaltodoc.aalto.fi/bitstream/handle/123456789/107689/master_Awari_Mnwas_2021.pdf?sequence=1&isAllowed=y

References:

Federal Data Strategy. (2020). 2020 Action Plan - Data, Accountability, and Transparency: Creating a Data Strategy and Infrastructure for the Future - Federal Data Strategy.

<https://strategy.data.gov>

<https://strategy.data.gov/action-plan/creating-a-strategy/>

UK Parliament. (2015). Key issues for the 2015 PARLIAMENT.

<http://researchbriefings.files.parliament.uk/documents/CBP-7189/CBP-7189.pdf>

Lisätietoja:

Espoon kaupunki, Konsernihallinto, Strategia

Kehittämispäällikkö Niko Ferm

niko.ferm@espoo.fi

vs. tutkimusjohtaja Minna Joensuu

minna.joensuu@espoo.fi

Väestönmuutokset I neljännes 2021 (1.1. - 31.3.) ennakkotietoja

Teija Jokiranta

Espoon väestö oli vuoden 2021 maaliskuun lopussa ennakkotietojen mukaan 293 600 asukasta

Ennakkotietojen mukaan Espoon väestö kasvoi tammi-maaliskuun aikana 780 asukkaalla, mikä on 100 asukasta vähemmän kuin vastaavana ajankohtana edellisvuonna. Syntyneitä oli 70 lasta edellisvuotta enemmän, kuolleita 20. Luonnollinen väestönlisäys kasvoi 50 henkilöllä edellisvuoden vastaavasta ajankohdasta. Kuntien välinen nettomuutto oli tappiollinen 200 asukkaan verran eli sama kuin edellisvuonna. Maahanmuutto laski 190 hengellä, espoolaisten muutto ulkomaille väheni 30 hengellä ja nettosiirtolaisuus laski edellisvuoden vastaavasta ajankohdasta 165 henkilöllä.

Ensimmäisen vuosineljänneksen ennakkotietojen perusteella Espoon väestönkasvu vuonna 2021 olisi 3 100 asukasta. Mitään varmaa tämän vuoden väestönkasvusta ei kuitenkaan voi kolmen kuukauden perusteella sanoa.

Tammi-maaliskuussa Espoon väestöä lisäsi eniten maahanmuutto. Nettosiirtolaisuuden osuus väestönkasvusta oli 75 prosenttia, luonnollisen väestönlisäyksen osuus oli 53 prosenttia. Sen sijaan kuntien välinen muutto oli tappiollinen 28 prosenttia. Espoo sai muuttovoittoa pohjoismaista 20 ja EU-maista 200 asukkaan verran. Suurin osa Espoon saamasta muuttovoitosta ulkomailta yleensä tulee pohjoismaiden ja EU-maiden ulkopuolelta, tammi-maaliskuussa määrä oli 340 asukasta. Kuitenkin tällä hetkellä enemmän kuin kolmasosa muuttovoitosta ulkomailta tulee pohjois- ja EU-maista.

Vieraskielisiä asukkaita¹ oli maaliskuun lopussa 56 600, mikä on yli 19 prosenttia koko väestöstä ja heidän osuutensa vuoden 2021 tammi-maaliskuun väestönkasvusta oli 83 prosenttia.

Eniten väestö kasvoi Suur-Leppävaaran alueella, yli 400 hengellä. Yli sadan hengen kasvu oli Suur-Matinkylän ja Suur-Tapiolan alueilla. Suhteellisesti eniten kasvoi Suur-Kauklahti. Vanha-Espoossa väestö väheni. Alle kouluikäisten ikäryhmä pieneni 40 lapsella, muut ikäryhmät kasvoivat, eniten 30-49-vuotiaiden ikäryhmä noin 450 hengellä.

¹ Trimble Locus, väestö

Pääkaupunkiseudun väestö kasvoi tammi-maaliskuussa 880 asukkaalla ja oli maaliskuun lopussa 1 198 000. Vain Vantaa sai muuttovoittoa muista kunnista tammi-maaliskuussa. Pääkaupunkiseudun osuus **koko maan** väestöstä on 21,6 prosenttia. Suurin väestöä lisäävä tekijä koko maassa oli tammi-maaliskuussa nettosiirtolaisuus, minkä ansiosta maan väkiluku kasvoi 4 800 asukkaalla. Kuolleita oli 1 600 asukasta enemmän kuin syntyneitä, tällöin kokonaisväestönkasvu oli 3 300 asukasta. Tammi-maaliskuussa maahanmuutto Suomeen oli 7 100 asukasta, mikä on 630 asukasta vähemmän kuin viime vuoden vastaavana ajankohtana.

Yhdeksästä² suurimmasta kaupungista vain Tampere, Lahti ja Kuopio saivat muuttovoittoa muista kunnista tammi-maaliskuussa. Maahanmuutto lisää väestöä kuntien välistä muuttoliikettä enemmän muissa suurissa kaupungeissa paitsi Tampereella ja Lahdessa. Lahdessa ja Kuopiossa kuolleiden määrä ylittää syntyneiden määrän. Pääkaupunkiseudun ulkopuolisista suurista kaupungeista eniten kasvoi Tampere. Yhdeksän suurimman kaupungin väkiluku on 40 prosenttia koko maan väkiluvusta, eli kaksi viidesosaa.

Helsingin seutu (14 kuntaa)³ kasvoi tammi-maaliskuussa kaikkiaan 2 200 asukkaalla. Seudun väestönkasvusta syntyneiden enemmyyttä oli 60 prosenttia, maahanmuutosta johtuva väestönkasvu oli 101 prosenttia ja kuntien välinen muutto oli 61 prosenttia tappiollista. Helsingin seudun väkiluku maaliskuun lopussa oli 1 526 700 asukasta.

Kehyskuntien⁴ asukasluku kasvoi 1 300 asukkaalla. Väestönlisäyksestä oli muuttovoittoa muista kunnista 77 ja maahanmuuttoa 12 prosenttia. Syntyneitä oli 11 prosenttia kuolleita enemmän. Kehyskuntien asukasluku maaliskuun lopussa oli 328 700 asukasta.

Helsingin seudun (14 kuntaa) ja muun seudun⁵ väkiluku oli maaliskuun lopussa 1 650 900 asukasta ja alueen osuus koko maan väestönkasvusta oli 72 prosenttia. Eniten alueen väestö kasvoi nettosiirtolaisuudesta, minkä osuus väestönkasvusta oli 95 prosenttia. Luonnollinen väestönlisäys oli 53 prosenttia. Sen sijaan muutto muista kunnista oli tappiollista 48 prosentin verran.

Pääkaupunkiseudun ulkopuolisia kasvukeskuksia⁶ olivat Tampere, Oulu ja Seinäjoki. Muuttotappiokuntia isoista kaupungeista oli kolme seitsemästä. Suuria kaupunkeja, joissa kuolleisuus ylitti syntyvyyden, oli lähes puolet. Siirtolaisuus lisäsi väestöä kuntien välistä muuttoa enemmän kahdessa kolmasosassa yli 50 000 asukkaan kaupungista. Väestö väheni kahdessa kolmesta suurista kaupungeista, eniten Helsingissä 670 ja Turussa 150 asukkaalla. Väestö kasvoi 40 prosentissa Suomen kunnista (309 kuntaa). Yli 50 000 asukkaan kaupunkien (yhteensä 21 kaupunkia) asukasluku on 54 prosenttia eli yli puolet koko maan asukasluvusta.

2 Yhdeksän suurinta kaupunkia 1.1.2021 ovat Helsinki, Espoo, Tampere, Vantaa, Oulu, Turku, Jyväskylä, Lahti ja Kuopio. Niiden väestö ylittää 100 000 asukkaan rajan.

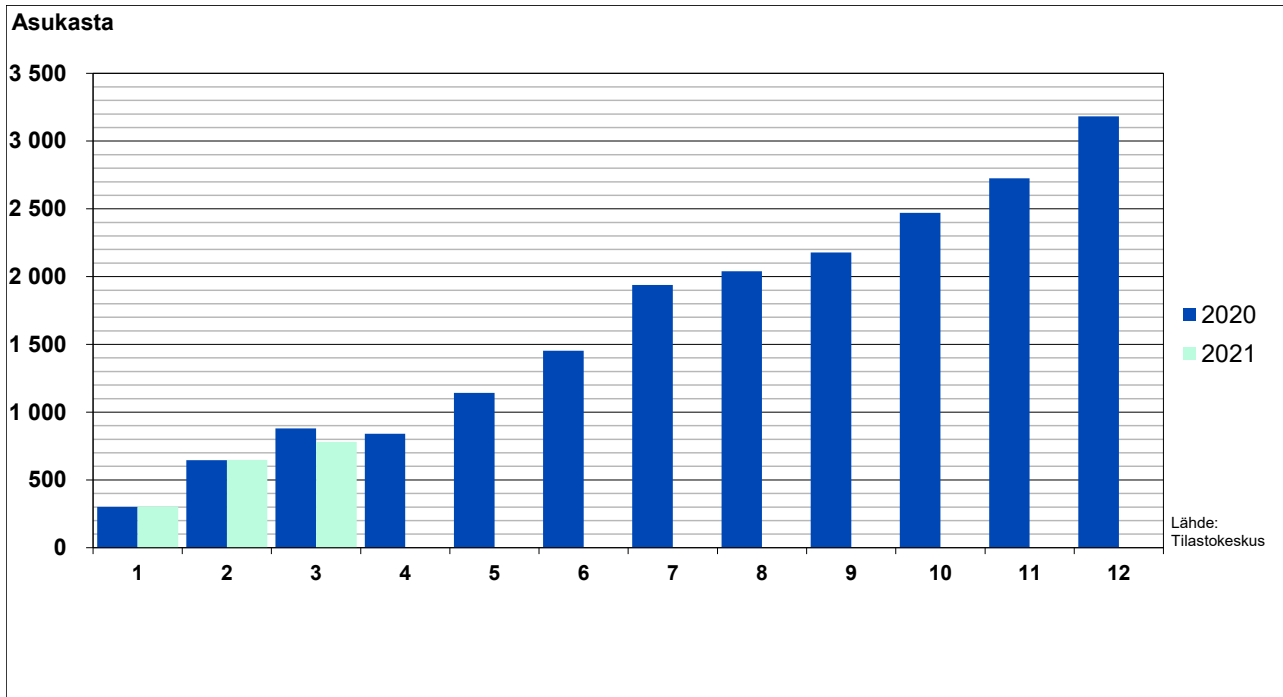
3 Espoo, Helsinki, Hyvinkää, Järvenpää, Kauniainen, Kerava, Kirkkonummi, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen, Sipoo, Tuusula, Vantaa ja Vihti.

4 Hyvinkää, Järvenpää, Kerava, Kirkkonummi, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen, Sipoo, Tuusula ja Vihti.

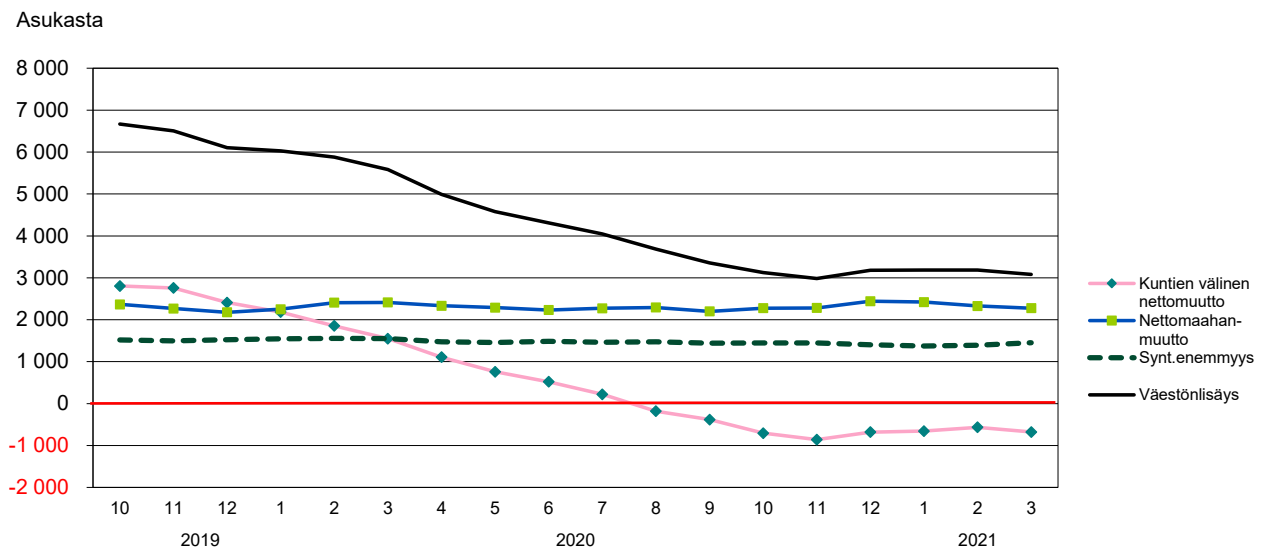
5 Muuhun seutuun kuuluvat lisäksi Porvoo, Lohja ja Raasepori.

6 Yli 50 000 asukkaan kaupungit 1.1.2021 ovat Helsinki, Espoo, Tampere, Vantaa, Oulu, Turku, Jyväskylä, Kuopio, Lahti, Pori, Kouvola, Joensuu, Lappeenranta, Hämeenlinna, Vaasa, Seinäjoki, Rovaniemi, Mikkeli, Kotka, Salo ja Porvoo.

Varttitiedot

Kuva 1. Väestönkasvu Espoossa kuukausittain 2020 ja 2021, kertymä vuoden alusta

Kuva 2. Väestönmuutokset Espoossa 2019-2021, 12 kk:n liukuva vuosisumma

Varttitiedot

Taulukko 1. Espoon väestömuutokset tapahtumakuukauden mukaan

Vuosi Kuukausi	Maassamuutto			Siirtolaisuus			Muutto- voitto yht.	Luonnolliset väestömuutokset			Väestön lisäys ¹⁾ ²⁾	Väestö vuoden/ kk:n lopussa ¹⁾
	Kuntaan	Kunnasta	Netto	Maahan	Maasta	Netto		Elä- vänä synt.	Kuol- leet	Synt. enem- myys		
Toteutunut												
1990	9 790	9 233	557	763	384	379	936	2 707	904	1 803	2 812	172 645
1991	9 625	8 922	703	813	393	420	1 123	2 773	907	1 866	3 047	175 692
1992	9 741	8 715	1 026	805	454	351	1 377	2 985	959	2 026	3 375	179 067
1993	10 673	9 174	1 499	723	487	236	1 735	2 972	979	1 993	3 612	182 679
1994	11 711	10 043	1 668	553	615	-62	1 606	3 057	905	2 152	3 828	186 507
1995	11 914	9 033	2 881	694	802	-108	2 773	2 941	970	1 971	4 740	191 247
1996	12 704	9 851	2 853	956	808	148	3 001	3 003	1 120	1 883	5 013	196 260
1997	12 680	10 132	2 548	859	897	-38	2 510	2 946	1 008	1 938	4 574	200 834
1998	13 232	11 098	2 134	1 018	1 087	-69	2 065	2 953	1 003	1 950	4 128	204 962
1999	13 777	11 139	2 638	1 114	1 284	-170	2 468	3 001	990	2 011	4 705	209 667
2000	13 819	11 925	1 894	1 185	1 498	-313	1 581	3 143	1 060	2 083	3 604	213 271
2001	14 582	13 565	1 017	1 575	1 215	360	1 377	3 105	1 018	2 087	3 565	216 836
2002	15 285	13 222	2 063	1 516	1 016	500	2 563	3 193	1 022	2 171	4 761	221 597
2003	13 917	13 707	210	1 442	1 125	317	527	3 300	1 207	2 093	2 634	224 231
2004	14 847	14 050	797	1 594	1 332	262	1 059	3 307	1 129	2 178	3 241	227 472
2005	15 329	14 008	1 321	1 861	1 178	683	2 004	3 368	1 192	2 176	4 232	231 704
2006	14 035	14 053	-18	2 066	1 162	904	886	3 538	1 166	2 372	3 315	235 019
2007	14 081	14 499	-418	2 370	1 318	1 052	634	3 545	1 209	2 336	3 028	238 047
2008	14 041	14 092	-51	2 708	1 495	1 213	1 162	3 485	1 140	2 345	3 518	241 565
2009	13 792	14 295	-503	2 328	1 299	1 029	526	3 465	1 268	2 197	2 765	244 330
2010	14 488	14 245	243	2 412	1 293	1 119	1 362	3 579	1 328	2 251	3 640	247 970
2011	15 330	14 640	690	3 041	1 516	1 525	2 215	3 546	1 303	2 243	4 469	252 439
2012	16 088	15 506	582	3 209	1 565	1 644	2 226	3 447	1 309	2 138	4 385	256 824
2013	15 045	15 023	22	3 263	1 550	1 713	1 735	3 532	1 341	2 191	3 929	260 753
2014	15 978	14 917	1 061	3 405	1 680	1 725	2 786	3 407	1 334	2 073	4 790	265 543
2015	17 106	15 868	1 238	3 166	1 991	1 175	2 413	3 280	1 427	1 853	4 259	269 802
2016	17 537	15 897	1 640	3 384	2 069	1 315	2 955	3 236	1 445	1 791	4 781	274 583
2017	18 067	16 701	1 366	3 421	1 801	1 620	2 986	3 089	1 440	1 649	4 461	279 044
2018	18 075	16 648	1 427	3 661	2 039	1 622	3 049	3 083	1 522	1 561	4 588	283 632
2019	19 061	16 526	2 535	3 865	1 889	1 976	4 511	3 056	1 555	1 501	6 099	289 731
2020*	18 293	18 975	-682	3 698	1 256	2 442	1 760	3 073	1 670	1 403	3 065	292 796
Ennakkotietoja 2021*												
1	1 455	1 516	-61	341	113	228	167	279	175	104	305	293 101
2	1 316	1 280	36	249	52	197	233	244	140	104	342	293 443
3	1 184	1 363	-179	212	85	127	-52	293	115	178	133	293 576
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
YHT.	3 955	4 159	-204	802	250	552	348	816	430	386	780	

1) Virallinen väestö ja väestönlisäys.

2) Kokonaismuutos

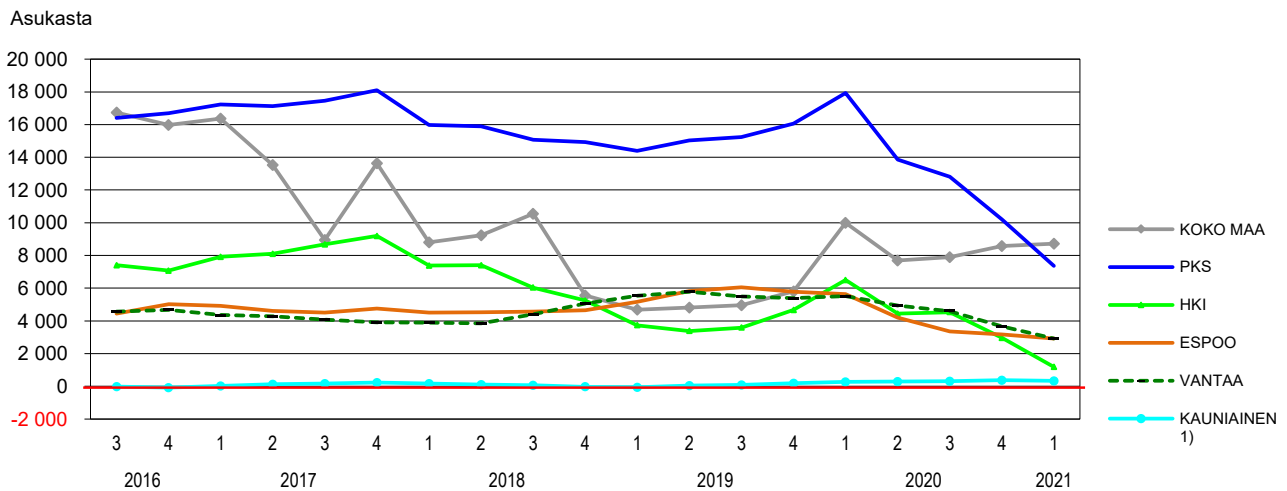
*) Ennakkotieto

Lähde: Tilastokeskus

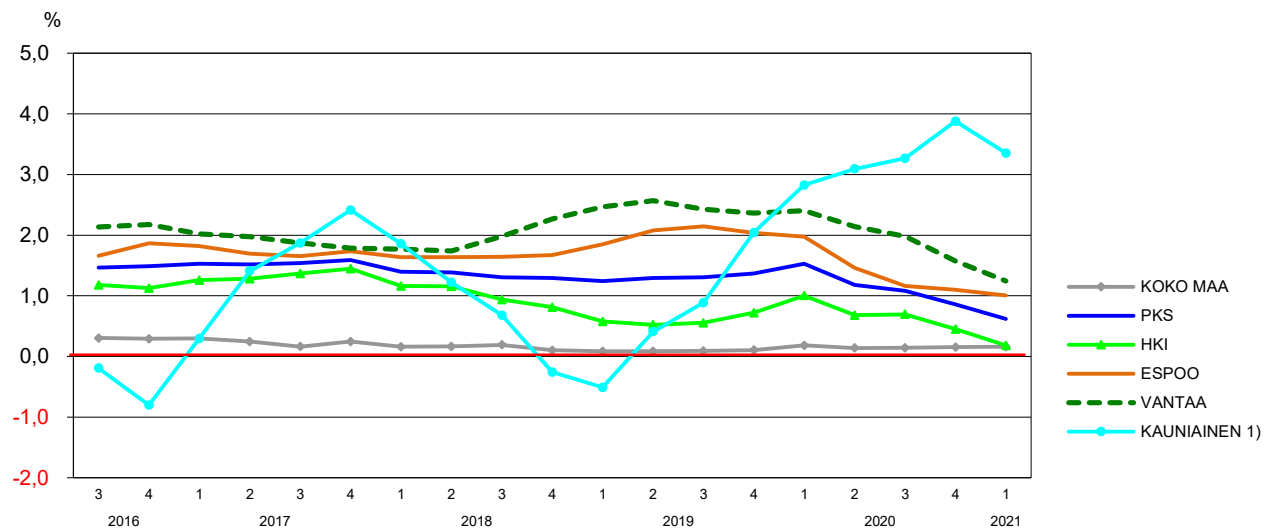
Kuvutat väestömuutostekijät:

Nettomaassamuutto	= Espooseen muista Suomen kunnista muuttaneet - Espoosta muihin Suomen kuntiin muuttaneet
Nettosiirtolaisuus	= ulkomailta Espooseen muuttaneet - Espoosta ulkomaille muuttaneet
Syntyneiden enemmitys	= syntyneet - kuolleet
Väestönlisäys	= väestönlisäys vuoden alusta

Varttitiedot

Kuva 3. Väestönkasvu pääkaupunkiseudulla ja koko maassa, liukuva vuosisumma

Kuva 4. Väestönkasvu pääkaupunkiseudulla ja koko maassa, liukuva vuosisumma, kasvuprosentit

1) Kauniaisten kohdalla suuria suhteellisen osuuden muutoksia selittää kunnan pieni koko.

HUOM!

Kuukausittaiset tiedot on tilastoitu **tapahtuma-kuukauden mukaan**, eli väestötietojärjestelmään tehdään korjauksia taannehtivasti ko. tapahtuma-kuukauden kohdalle.

Neljännesvuosittaiset tiedot on tilastoitu **rekisteröintineljänneksen mukaan**, eli väestötietojärjestelmään viedään tiedot kunkin neljänneksen

aikana eikä myöhemmin tulleita korjauksia enää oteta huomioon ko. neljänneksen tietoihin. Tilasto perustuu maistraattien pitämiin paikallisiin väestörekistereihin, joista ne päivitetään väestötietojärjestelmään.

Varttitiedot

Taulukko 2. Väestömuutokset suurissa kaupungeissa rekisteröintineljänneksen mukaan 2021

Alue vuosinel- jännes, kertymä 2020	Luonnolliset väestömuutokset			Kuntien välinen muutto			Siirtolaisuus			Koko- nais- muutos	Väkiluku 31.3. 2021
	Elävänä syntyneet	Kuol- leet	Synt. enem- myys	Tulo- muutto	Lähtö- muutto	Netto- muutto	Maahan- muutto	Maasta- muutto	Netto- siirto- laisuus		
Koko maa	12 156	13 734	-1 578	59 741	59 741	-	7 064	2 223	4 841	3 323	
I	12 156	13 734	-1 578	59 741	59 741	-	7 064	2 223	4 841	3 323	5 537 116
Pks-yht.	3 249	2 158	1 091	14 977	17 253	-2 276	2 997	1 093	1 904	882	
I	3 249	2 158	1 091	14 977	17 253	-2 276	2 997	1 093	1 904	882	1 198 007
Helsinki ¹⁾	1 717	1 310	407	6 535	8 582	-2 047	1 531	646	885	-670	
I	1 717	1 310	407	6 535	8 582	-2 047	1 531	646	885	-670	656 250
Espoo	816	430	386	3 955	4 159	-204	802	250	552	780	
I	816	430	386	3 955	4 159	-204	802	250	552	780	293 576
Tampere	535	518	17	3 345	2 957	388	287	100	187	663	
I	535	518	17	3 345	2 957	388	287	100	187	663	241 672
Vantaa	694	403	291	4 289	4 255	34	647	192	455	802	
I	694	403	291	4 289	4 255	34	647	192	455	802	238 033
Oulu ^{1) 4)}	537	368	169	1 635	1 634	1	280	54	226	390	
I	537	368	169	1 635	1 634	1	280	54	226	390	207 717
Turku	450	449	1	2 234	2 569	-335	327	107	220	-147	
I	450	449	1	2 234	2 569	-335	327	107	220	-147	194 244
Jyväskylä ¹⁾	331	278	53	1 399	1 576	-177	132	34	98	-20	
I	331	278	53	1 399	1 576	-177	132	34	98	-20	143 400
Lahti ⁵⁾	238	304	-66	1 273	1 170	103	126	32	94	128	
I	238	304	-66	1 273	1 170	103	126	32	94	128	120 112
Kuopio ^{3) 4) 5) 7)}	237	284	-47	1 143	1 116	27	108	28	80	38	
I	237	284	-47	1 143	1 116	27	108	28	80	38	120 248
Pori ⁶⁾	171	249	-78	646	625	21	73	22	51	-8	
I	171	249	-78	646	625	21	73	22	51	-8	83 676
Kouvola ¹⁾	151	262	-111	504	459	45	36	18	18	-46	
I	151	262	-111	504	459	45	36	18	18	-46	81 141
Joensuu ¹⁾	149	169	-20	740	900	-160	89	15	74	-102	
I	149	169	-20	740	900	-160	89	15	74	-102	76 833
Lappeenranta ¹⁾	130	201	-71	630	718	-88	104	12	92	-71	
I	130	201	-71	630	718	-88	104	12	92	-71	72 591
Hämeenlinna ¹⁾	116	197	-81	736	681	55	53	17	36	16	
I	116	197	-81	736	681	55	53	17	36	16	67 864
Vaasa ⁴⁾	158	142	16	602	882	-280	185	32	153	-104	
I	158	142	16	602	882	-280	185	32	153	-104	67 447
Seinäjäoki ¹⁾	147	118	29	733	580	153	36	12	24	205	
I	147	118	29	733	580	153	36	12	24	205	64 335
Rovaniemi	181	116	65	587	620	-33	70	13	57	90	
I	181	116	65	587	620	-33	70	13	57	90	63 618
Mikkeli ⁴⁾	82	170	-88	439	421	18	35	9	26	-53	
I	82	170	-88	439	421	18	35	9	26	-53	52 530
Kotka	81	154	-73	397	416	-19	48	20	28	-65	
I	81	154	-73	397	416	-19	48	20	28	-65	51 603
Salo ¹⁾	71	148	-77	405	355	50	41	12	29	1	
I	71	148	-77	405	355	50	41	12	29	1	51 563
Porvoo	110	96	14	477	438	39	55	21	34	92	
I	110	96	14	477	438	39	55	21	34	92	50 711

Lähde: Väestön neljännesvuositilasto. Tilastokeskus.

1) Kuntaliitoksia 1.1.2009: **Helsinki**: osa Sipoosta siirtyi Helsinkiin; **Hämeenlinna**: Hauho, Kalvola, Lammi, Renko, Tuulos;

Joensuu: Eno, Pyhäselkä; **Jyväskylä**: Jyväskylän mlk, Korpilahti; **Kouvola**: Elimäki, Jaala, Kuusankoski, Anjalankoski, Valkeala;

Lappeenranta: Joutseno; **Oulu**: Ylikiminki; **Salo**: Halikko, Kiikala, Kisko, Kuusjoki, Muurla, Perniö, Pertteli, Suomensjärvi, Särkisalo;

Seinäjäoki: Nurmo, Ylistaro

2) Kuntaliitoksia 1.1.2010: **Pori**: Noormarkku

3) Kuntaliitoksia 1.1.2011: **Kuopio**: Karttula

4) Kuntaliitoksia 1.1.2013: **Kuopio**: Nilsä; **Mikkeli**: Ristiina, Suomenniemi; **Oulu**: Haukipudas, Kiiminki, Oulunsalo, Yli-Ii; **Vaasa**: Vähäkyrö

5) Kuntaliitos 1.1.2015: **Kuopio**: Maaninka

6) Kuntaliitos 1.1.2016: **Lahti**: Nastola

7) Kuntaliitos 1.1.2017: **Kuopio**: Juankoski

Työpaikat, työllisyys ja työttömyys Espoossa I neljännes 2021 (1.1. - 31.3.)

Petri Lintunen

Työttömyyden ja työllisyyden kehitystä seurataan kuukausittain Työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilastolla sekä Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksella. Nämä seurannat poikkeavat toisistaan paitsi käyttötarkoitukseltaan, myös menetelmiltään ja aineistoltaan. Siksi niiden tuottamat luvut usein poikkeavat toisistaan huomattavasti. Molemmissa seurantamenetelmissä on virhelähteitä. Esim. työllisyys- ja työttömyysasteissa alle prosenttiyksikön vaihtelut sisältyvät virhemarginaaliin.

Työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) työnvälitystilasto perustuu rekisteröityihin työ- ja elinkeinotoimistojen asiakkuuksiin. Se palvelee ensisijaisesti työvoimahallintoa, mm. työnvälitystoimintaa, työvoimapoliittisia toimia sekä työttömyyden yhteiskunnalle aiheuttamien kustannusten arviointia. TEM:n luvut ovat aina kuukauden viimeisen arkipäivän poikkileikkaustilanteita.

Tilastokeskuksen työvoimatutkimus perustuu kuukausittaiseen otantaan, jossa haastatellaan noin 12 000 työikäistä (15-74 -vuotiasta) henkilöä. Espoolaisia on otoksessa noin 1000. Tiedot kootaan kaikilta kuukauden viikoilta. Työvoimatutkimus kuvaa työvoimaa ensisijaisesti työmarkkinoiden ja työvoiman saatavuuden näkökulmasta. Sen keskeisenä tarkoituksena on mitata työmarkkinoiden käytettävissä olevaa työvoimaa. Työvoimatutkimus noudattaa kansainvälisen työjärjestön ILO:n suosituksia sekä EU:n tilastovirasto Eurostat:n edellyttämiä käytäntöjä. Monissa kansainvälisissä työllisyys- ja työttömyysvertailuissa käytetään työvoimatutkimuksen lukuja. Koska työvoimatutkimus perustuu otantaan, ovat luvut suuntaa antavia. Virhe on sitä suurempi, mitä pienempää väestöryhmää tarkastellaan. Espoon osalta vuonna 2005 keskivirhe oli työvoiman määrässä noin 4500, työllisten määrässä noin 3900 ja työttömien määrässä noin 1000 henkeä.

Espoossa arviolta 130 000 työpaikkaa

Tuorein virallinen työpaikkaluku on vuodelta 2018, jolloin Espoossa oli 123 907 työpaikkaa. Sen jälkeistä kehitystä voidaan arvioida muun muassa Tilastokeskuksen otospohjaisella työvoimatutkimuksella, jonka mukaan työpaikkojen määrä on viimeisen kolmen vuoden ajan kasvanut noin kolmen prosentin vuosivauhdilla. Tämän perusteella voidaan arvioida työpaikkojen määräksi Espoossa vuonna 2020 on noin 130 000.

Koska työvoimatutkimuksen aineistojen julkaiseminen on tällä hetkellä viivästynyt, ovat sen tuottamat tuoreimmat työllisyysluvut viime vuoden lopulta. Työvoimatutkimuksen mukaan **työvoimaosuus** (työvoimaan kuuluvien osuus 15-74 -vuotiaista) oli vuoden 2020 viimeisellä vuosineljänneksellä

Espoossa 72,5 %, mikä on noin prosenttiyksikön pienempi osuus kuin vuotta aiemmin. **Työllisyysaste** (työllisten osuus 15-64 -vuotiaista) oli noin 75 % eli hieman korkeampi kuin vuotta aiemmin. Työvoimaosuuteen ja työllisyysasteeseen vaikuttavat heikentävästi voimistunut siirtyminen työvoiman ulkopuolelle eläköitymisen ja opiskelun vuoksi. Työllisyysasteeseen vaikuttaa näiden lisäksi myös työttömien määrän kasvu.

Työvoimatutkimuksen luvuissa on suurimmissakin kaupungeissa huomattavan suurta satunnaisvaihtelua, joten myös Espoon osalta työvoimatutkimuksen lukuja on pidettävä karkeasti kehityksen suuntaa antavina. Työvoimatutkimusta käytetään yleisesti valtakunnallisella sekä seututasolla työllisyyden ja työpaikkakehityksen seurannassa.

Varttitiedot

Työttömyys TEM:n työnvälitystilaston mukaan

Työttömyys laski koronakevään 2020 huippulukemista, mutta nousi jälleen vuoden 2021 alussa

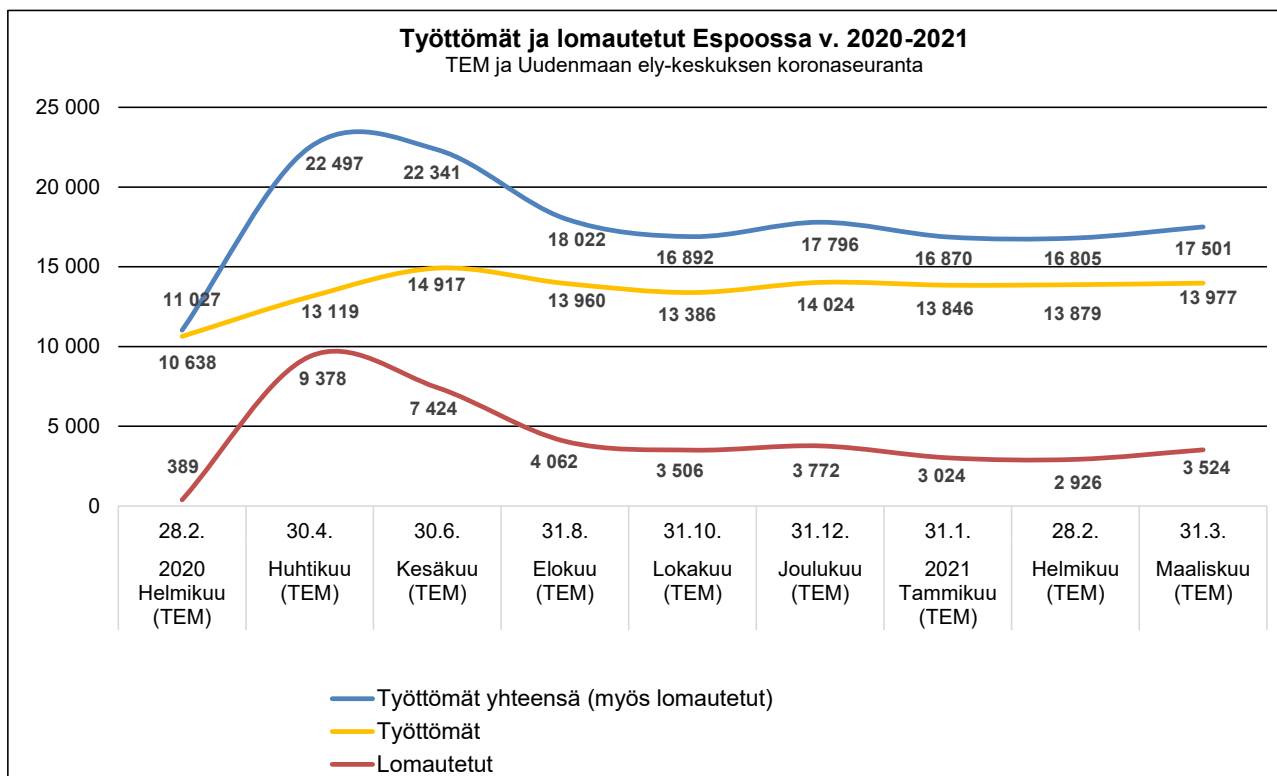
Maaliskuun 2021 lopulla työttömien osuus työvoimasta oli Espoossa 11,7 % eli kaksi prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuotta aiemmin. Koko maassa vastaava lukema oli 12,6 %.

Työttömiä työnhakijoita Espoossa oli maaliskuun 2021 lopulla 17 501 eli 1,2 kertaa (3015 henkeä) enemmän kuin vuotta aiemmin. Naisia oli 46 % työttömistä. Lomautettuja oli maaliskuun lopulla 3524 eli 20 % työttömistä. Viime vuonna lomautettujen määrä oli korkeimmillaan toukokuussa, jolloin lomautettuja oli 9722 eli 42 % työttömistä. Ennen koronakriisiä viime vuoden helmikuussa lomautettuja oli 389 eli 3,5 % työttömistä.

Työttömyystilanne oli jo ennen koronakriisiä alkuvuodesta 2020 kääntymässä huonompaan suuntaan. Viime vuoden maaliskuussa työttömyys alkoi kasvaa nopeasti saavuttaen huippunsa

toukokuussa. Kesällä työttömyysluvut laskivat lupaavasti, mutta lasku hidastui viime syksyn mittaan ja viime vuoden lopulla työttömyys kääntyi kasvuun. Kuluneen vuoden kehityksen perusteella työttömien työnhakijoiden määrä Espoossa saattaa vuoden 2022 maaliskuussa olla 19 000, ellei taloudessa tapahdu myönteistä käännettä.

Uudenmaan elinkeinoelämän asiantuntijoiden mukaan seutukunnan työllisyystilanteesta ei ole odotettavissa lähikuukausina merkittävää parannusta. Joillain aloilla, kuten ravintola- ja matkailu-aloilla työllisyystilanne saattaa ainakin väliaikaisesti kohentua kesäkauden myötä, mutta yleiskuvasynkstä työllisyystilanteesta tulee pysymään, kunnes epidemiatilanne rauhoittuu ja kuluttajien luottamus saadaan palautettua ennalleen (TEM, Alueelliset kehitysnäkymät, kevät 2021). EK ja Etla ennustavat työllisyyden parantuvan kuluvana vuonna hitaasti, mikäli konkurssiaalloilta vältytään. Mikäli koronatilanne paranee tulevana kuukausina siten, että rajoitukset saadaan pääosin purettua, työttömiä saattaa olla ensi vuoden maaliskuussa nykyistä vähemmän. Työllisyyden ennustamiseen liittyy tällä hetkellä poikkeuksellisen suuria epävarmuustekijöitä.

Kuva. Työttömien ja lomautettujen määrä Espoossa, helmikuu 2020 – maaliskuu 2021.

Varttitiedot

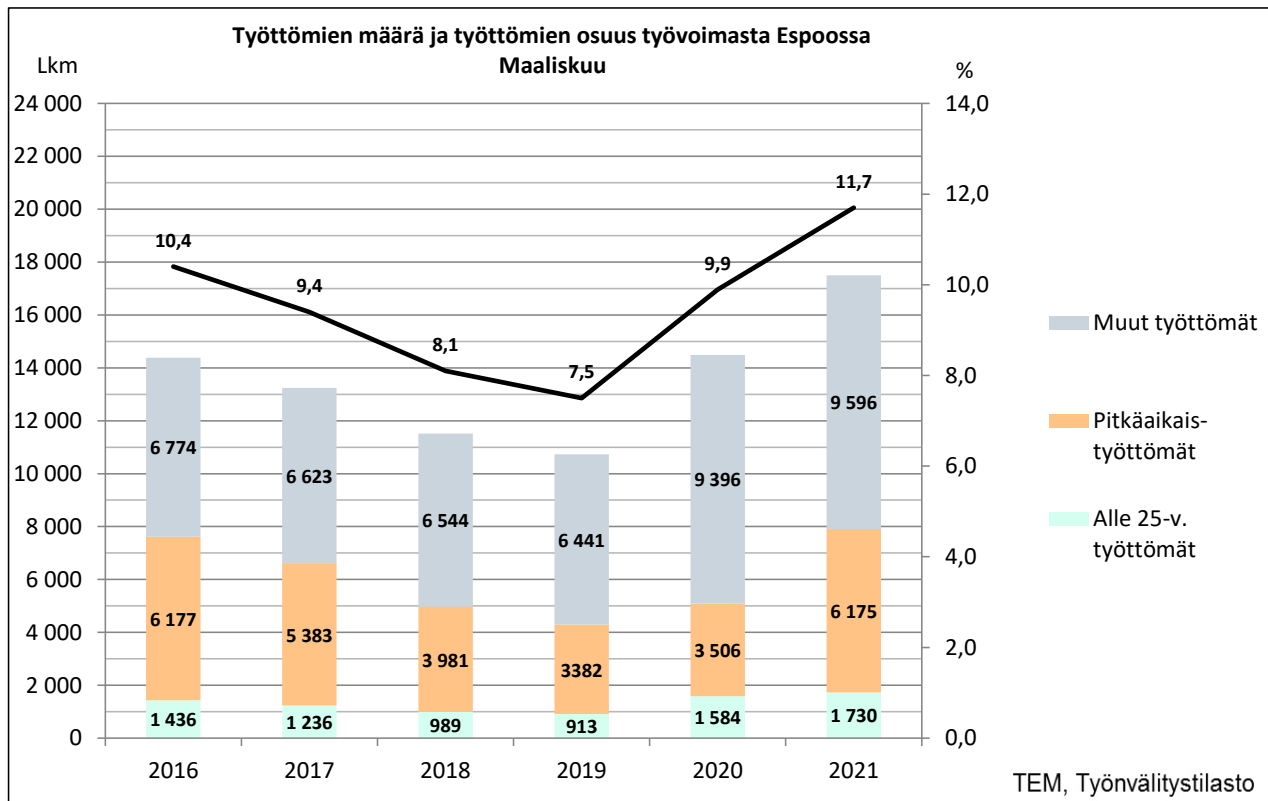
Alle 25-vuotiaiden osuus samanikäisestä työvoimasta oli maaliskuun 2021 lopulla 13 % kun vuotta aiemmin se oli 11,9 %. Koronakriisin kynnyksellä viime vuoden helmikuussa lukema oli 7 %. Työttömiä alle 25-vuotiaita oli kuluvan vuoden maaliskuussa 1730 henkeä eli 9 % vuodentakaista enemmän. Myös nuorten kohdalla muutaman vuoden kestänyt työttömyyden laskusuuntaus pysähtyi viime vuoden helmikuussa. Nuorten työttömyys oli pahimmillaan viime vuoden huhti-kesäkuussa (yli 2600 työttöntä), minkä jälkeen määrä pieneni joulukuuhun asti, jolloin myös nuorten työttömyys kääntyi jälleen nousuun. Kuluneen vuoden kehityksen perusteella alle 25-vuotiaita työttömiä on maaliskuussa 2022 arviolta noin 2000. Toisaalta nuorten työttömien määrä saattaa ensi maaliskuussa olla nykyistä pienempi, jos koronatilanne saadaan lähikuukausina pysyvästi hallintaan.

Pitkäaikaistyöttömiä (yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleita) oli maaliskuun 2021 lopulla Espoossa 6175 eli 2669 enemmän kuin vuotta aiemmin. Osuus kaikista työttömistä oli 35,3 %. Vaikka työttömien kokonaismäärä kääntyi viime vuoden kesäkuussa laskuun edeltäneen koronake-

vään huippulukemista, pitkäaikaistyöttömien määrä on kasvanut jatkuvasti viime vuoden maaliskuusta alkaen.

Pääkaupunkiseudulle painottuvan pitkäaikaistyöttömyyden arvioidaan pahenevan seudulla kiihtyvällä tahdilla koronakriisin pitkittyessä. Uhkana on, että monen työllistyminen muodostuu yhä vaikeammaksi, jos heidän ammattitaitonsa ja kosketuksensa työmarkkinoihin rapistuvat pitkittyvän työttömyyden seurauksena (TEM, Alueelliset kehitysnäkymät, kevät 2021). Viime vuosien trendin perusteella ja koronatilanteen vaikutus huomioiden pitkäaikaistyöttömien määrä saattaa maaliskuussa 2022 olla jopa yli 10 000, ellei koronarajoitusten purkaminen edisty toivotusti.

Ulkomaan kansalaisia maaliskuun lopulla työttömänä 4092 ja ulkomaalaisten osuus ulkomaisesta työvoimasta oli 23,7 %. Koronakriisin seurauksena myös ulkomaalaisten työttömyys nousi viime vuoden keväällä jyrkästi saavuttaen huippunsa viime vuoden heinäkuussa. Karkea arvio ulkomaalaisten työttömien määrästä maaliskuussa 2022 on 4500 henkeä. Todennäköisesti ulkomaan kansalaisten

Varttitiedot

Espoon työttömyyslukuja	2020 maaliskuu	2021 maaliskuu	Muutos 2020-2021 maaliskuu
Työttömien osuus työvoimasta, %	9,7	11,7	2,0 %-yksikköä
15 - 24-vuotiaat	11,9	13,0	1,1 %-yksikköä
25 - 49-vuotiaat	9,0	10,9	1,9 %-yksikköä
50 - 74-vuotiaat	10,4	13,0	2,6 %-yksikköä
miehet	10,2	12,5	2,3 %-yksikköä
naiset	9,2	10,9	1,7 %-yksikköä
Työttömät työnhakijat	14 486	17 501	20,8 %
15 - 24-vuotiaat	1 584	1 730	9,2 %
25 - 49-vuotiaat	8 302	10 019	20,7 %
50 - 74-vuotiaat	4 600	5 752	25,0 %
Miehet	7 773	9 518	22,4 %
Naiset	6 713	7 983	18,9 %
naisten osuus työttömistä, %	46,3	45,6	-0,7 %-yksikköä
Yli vuoden työttömänä	3 506	6 175	76,1 %
osuus työttömistä, %	24,2	35,3	11,1 %-yksikköä

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, työnvälitystilasto

työttömyystilanne on tilastoitua huonompi, sillä huomattava osa ulkomaalaisista ei ilmoittaudu työttömäksi työnhakijaksi. Osalla syynä tähän on puutteelliset tiedot työttömyysturvan hakemisesta, osalla pelko oleskeluluvan katkeamisesta työpaikan menetyksen seurauksena.

Espoossa merkittävänä ryhmänä ovat **korkeasti koulutetut työttömät**. Vähintään alimman korkeasteen tutkinnon suorittaneita on vajaa kolmannes kaikista Espoon työttömistä. Ammattiryhmistä työttömänä oli noin 5092 johtajaa, erityisasiantuntijaa ja asiantuntijaa (27 % työttömistä). Espoon työ- ja elinkeinotoimistossa oli maaliskuun 2022 lopulla 2965 avointa työpaikkaa, mikä oli 469 työpaikkaa (19 %) enemmän kuin vuotta aiemmin.

Arviot työttömien määristä vuoden kuluttua ovat hyvin karkeita ja niihin liittyy merkittäviä epävarmuustekijöitä. Työttömyysluvuissa on myös huomattavaa vuodensisäistä kausivaihtelua. Kesä- ja heinäkuussa työttömien määrä on joka vuosi korkeimmillaan. Tämä johtuu mm. siitä, että oppilaitoksista vapautuu lukukausien päätyttyä työvoimaa työmarkkinoille. Myös vuoden lopussa työttömyysluvut ovat koholla.

Espoon rakennustuotanto I neljännes 202 (1.1. - 31.3.) ennakkotietoja

Petri Lintunen

Asuntorakentaminen jatkuu vilkkaana. Ennusteen mukaan kuluvana vuonna valmistuu 4100 uutta asuntoa.

Valmistunut tuotanto

Kaupungin rekisterin antaman ennakkotiedon mukaan vuoden 2021 ensimmäisellä neljänneksellä valmistui uudisrakennuksiin kerrosalaa noin 86 000 m², mikä on suunnilleen saman verran kuin vuotta aiemmin. Uusia asuntoja valmistui ensimmäisellä vuosineljänneksellä Espoon kaupungin asuntoyksikön mukaan 849 eli 239 asuntoa vähemmän kuin vuotta aiemmin. Rekisteritiedon mukaan asuinrakennuksiin valmistuneista asunnoista 78 % on kerrostaloissa, 14 % erillispientaloissa ja 8 % rivi- ja ketjutaloissa.

Aloitukset

Ensimmäisellä vuosineljänneksellä rekisteröitiin uudisrakentamista alkaneeksi noin 82 000 k-m², mikä on lähes 70 000 k-m² vähemmän kuin vuotta aiemmin. Espoon kaupungin asuntoyksikön mukaan uusia asuntoja oli aloituksissa 1064 eli 604 asuntoa vähemmän kuin vuodentakaisissa aloituksissa. Aloitetuiksi rekisteröidystä asuntotuotannosta 78 % on kerrostaloissa, 17 % erillispientaloissa ja 5 % rivi- ja ketjutaloissa.

Myönnetty rakennusluvut

Uusia rakennuslupia rekisteröitiin ensimmäisellä vuosineljänneksellä noin 150 000 k-m², mikä on suunnilleen saman verran kuin vuotta aiemmin.

Asuntoja myönnettyissä uusien kohteiden rakennusluvuissa oli Espoon kaupungin asuntoyksikön mukaan 1326, mikä on 89 asuntoa enemmän kuin vuotta aiemmin. Rekisteröidyissä uusissa rakennusluvuissa olevista asunnoista 83 % on kerrostaloissa, 13 % erillispientaloissa ja 4 % rivi- ja ketjutaloissa.

Asuntotuotannon ennuste

Tämänhetkisen arvion mukaan Espoossa valmistuu vuonna 2021 noin 4100 uutta asuntoa ja sama määrä vuonna 2022. Seuraaville vuosille valmistuvien asuntojen määräksi on arvioitu keskimäärin 4000 asuntoa vuosittain.

Rakennustuotantotiedot perustuvat 27.4.2021 tehtyyn Trimble Locus -rekisteripointintaan. **Rekisteritiedot täydentyvät viiveellä, mikä heikentää niiden luotettavuutta. Siksi luvut ovat ennakkotietoja ja pikemminkin suuruusluokkaa osoittavia, kuin tarkkoja lukuja. Luvuissa on mukana ainoastaan uustuotanto, ei vanhojen rakennusten laajennuksia ja muutoksia. Asuntotuotannon osalta rekisterin tuottamia lukuja on täydennetty Espoon kaupungin asuntoyksikön tiedoilla.**

Luvut on poimittu Trimble Locus -järjestelmästä seuraavin kriteerein:

Rakentamistoimenpide = uudisrakennus

Ajankohta: Rakentamisen aloitusajankohta = aloituskokouksen, pohjakatselmuksen tai perustuskatselmuksen ajankohta riippuen siitä, mikä toimenpide on merkitty suoritetuksi.

Rakennusluvan myöntämisaikajankohta = rakennusluvan myöntämispäivämäärä.

Rakennuksen valmistumisaikajankohta = käyttöönottokatselmuksen päivämäärä.

Varttitiedot

Taulukko 1. Rakennustuotanto Espoossa
Vuosineljännekset 2021 ja 2020 sekä kertymä 2021 ja 2020
Ennakkotieto

Yksikkö	2021		2020		EROTUS	EROTUS
	I vuosi- neljännes	Vuoden alusta	I vuosi- neljännes	Vuoden alusta	2021-2020 vuoden alusta	2021-2020 vuoden alusta %
VALMISTUNEET RAKENNUKSET						
Kaikki rakennukset						
-Rakennusten lkm	171	171	157	157	8	5,1
-Tilavuus (m3)	351 000	351 000	349 234	349 234	-82 600	-23,7
-Kerrosala (k-m2)	85 825	85 825	86 091	86 091	-15 330	-17,8
-Asuntojen lkm*	849	849	1 088	1 088	-239	-22
-Huoneistoala (h-m2)	55 633	55 633	47 668	47 668	1 556	3,3
Asuinrakennukset						
Yhteensä						
-Rakennusten lkm	128	128	111	111	12	10,8
-Tilavuus (m3)	321 885	321 885	237 718	237 718	26	0,0
-Kerrosala (k-m2)	80 877	80 877	67 240	67 240	-1 347	-2,0
-Asuntojen lkm	956	956	826	826	23	2,8
-Huoneistoala (h-m2)	55 633	55 633	47 668	47 668	1 556	3,3
Erilliset pientalot						
-Rakennusten lkm	97	97	100	100	-5	-5,0
-Tilavuus (m3)	66 390	66 390	68 372	68 372	-2 982	-4,4
-Kerrosala (k-m2)	16 417	16 417	16 629	16 629	-494	-3,0
-Asuntojen lkm	135	135	119	119	12	10,1
-Huoneistoala (h-m2)	13 522	13 522	13 642	13 642	-346	-2,5
Rivi- ja ketjutalot						
-Rakennusten lkm	17	17	0	0	15	
-Tilavuus (m3)	24 787	24 787	0	0	22 401	
-Kerrosala (k-m2)	6 934	6 934	0	0	6 305	
-Asuntojen lkm*	73	73	0	0	64	
-Huoneistoala (h-m2)	5 744	5 744	0	0	5 243	
Asuinkerrostalot						
-Rakennusten lkm	14	14	11	11	2	18,2
-Tilavuus (m3)	230 708	230 708	169 346	169 346	-19 393	-11,5
-Kerrosala (k-m2)	57 526	57 526	50 611	50 611	-7 158	-14,1
-Asuntojen lkm	748	748	707	707	-53	-7,5
-Huoneistoala (h-m2)	36 367	36 367	34 026	34 026	-3 341	-9,8
Muut rakennukset (kerrosala, k-m2)						
Vapaa-ajan asuinrakennukset	0	0	0	0	0	
Liikerakennukset	0	0	2 003	2 003	-2 003	
Toimistorakennukset	51	51	0	0	51	
Liikenteen rakennukset	3 292	3 292	0	0	3 292	
Hoitotalon rakennukset	0	0	1 902	1 902	-1 902	
Kokoontumisrakennukset	0	0	0	0	0	
Opetusrakennukset	0	0	11 039	11 039	-11 039	
Teollisuusrakennukset	0	0	2 684	2 684	-2 684	
Varastorakennukset	749	749	600	600	149	
Palo- ja pelastustoimen rakenn.	145	145	0	0	145	
Maatalousrakennukset	0	0	0	0	0	
Muut rakennukset	711	711	623	623	8	
ALOITETUT RAKENNUKSET						
Kaikki rakennukset						
-Rakennusten lkm	151	151	209	209	-61	-29,2
-Tilavuus (m3)	302 339	302 339	607 165	607 165	-318 631	-52,5
-Kerrosala (k-m2)	82 122	82 122	147 583	147 583	-69 587	-47,2
-Asuntojen lkm*	1 064	1 064	1 668	1 668	-604	-36,0
-Huoneistoala (h-m2)	49 666	49 666	72 075	72 075	-25 114	-34,8
Asuinrakennukset						
Yhteensä						
-Rakennusten lkm	120	120	153	153	-36	-23,5
-Tilavuus (m3)	255 952	255 952	364 096	364 096	-121 949	-33,5
-Kerrosala (k-m2)	70 368	70 368	107 040	107 040	-40 798	-38,1
-Asuntojen lkm	771	771	1 249	1 249	-530	-42,4
-Huoneistoala (h-m2)	49 666	49 666	72 075	72 075	-25 114	-34,8
Erilliset pientalot						
-Rakennusten lkm	94	94	117	117	-25	-21,4
-Tilavuus (m3)	67 516	67 516	77 611	77 611	-11 425	-14,7
-Kerrosala (k-m2)	16 744	16 744	19 185	19 185	-2 755	-14,4
-Asuntojen lkm	131	131	140	140	-11	-7,9
-Huoneistoala (h-m2)	13 724	13 724	15 588	15 588	-2 139	-13,7

Varttitiedot

Yksikkö	2021		2020		EROTUS	EROTUS
	I vuosi- neljännes	Vuoden alusta	I vuosi- neljännes	Vuoden alusta	2021-2020 vuoden alusta	2021-2020 vuoden alusta %
Rivi- ja ketjutilat						
-Rakennusten lkm	10	10	11	11	-1	-9,1
-Tilavuus (m3)	15 770	15 770	18 360	18 360	-2 590	-14,1
-Kerrosala (k-m2)	4 389	4 389	5 002	5 002	-613	-12,3
-Asuntojen lkm*	39	39	50	50	-11	-22,0
-Huoneistoala (h-m2)	3 668	3 668	4 295	4 295	-627	-14,6
Asuinkerrostalot						
-Rakennusten lkm	16	16	25	25	-10	-40,0
-Tilavuus (m3)	172 666	172 666	268 125	268 125	-107 934	-40,3
-Kerrosala (k-m2)	49 235	49 235	82 853	82 853	-37 430	-45,2
-Asuntojen lkm	601	601	1 059	1 059	-508	-48,0
-Huoneistoala (h-m2)	32 274	32 274	52 192	52 192	-22 348	-42,8
Muut rakennukset (kerrosala, k-m2)						
Vapaa-ajan asuinrakennukset	0	0	79	79	-79	
Liikerakennukset	0	0	11 532	11 532	-11 532	
Toimistorakennukset	0	0	20 869	20 869	-20 869	
Liikenteen rakennukset	8 041	8 041	3 815	3 815	4 226	
Hoitoalan rakennukset	3 025	3 025	0	0	3 025	
Kokoonntumiskennukset	0	0	0	0	0	
Opetusrakennukset	0	0	2 194	2 194	-2 194	
Teollisuusrakennukset	0	0	1 108	1 108	-1 108	
Varastorakennukset	0	0	0	0	0	
Palo- ja pelastustoimen rakenn.	112	112	145	145	-33	
Maatalousrakennukset	0	0	0	0	0	
Muut rakennukset	576	576	801	801	-225	
MYÖNNETTY RAKENNUSLUVAT						
Kaikki rakennukset						
-Rakennusten lkm	251	251	230	230	21	9,1
-Tilavuus (m3)	570 186	570 186	664 082	664 082	-93 896	-14,1
-Kerrosala (k-m2)	149 233	149 233	150 321	150 321	-1 088	-0,7
-Asuntojen lkm*	1 326	1 326	1 237	1 237	89	7,0
-Huoneistoala (h-m2)	80 672	80 672	69 345	69 345	11 327	16,3
Asuinrakennukset						
Yhteensä						
-Rakennusten lkm	162	162	142	142	20	14,1
-Tilavuus (m3)	411 065	411 065	350 635	350 635	60 430	17,2
-Kerrosala (k-m2)	113 747	113 747	93 909	93 909	19 838	21,1
-Asuntojen lkm	1 326	1 326	1 199	1 199	127	10,6
-Huoneistoala (h-m2)	80 641	80 641	69 345	69 345	11 296	16,3
Erilliset pientalot						
-Rakennusten lkm	123	123	113	113	10	8,8
-Tilavuus (m3)	87 054	87 054	73 610	73 610	13 444	18,3
-Kerrosala (k-m2)	22 240	22 240	18 307	18 307	3 933	21,5
-Asuntojen lkm	171	171	135	135	36	26,7
-Huoneistoala (h-m2)	18 322	18 322	15 047	15 047	3 275	21,8
Rivi- ja ketjutilat						
-Rakennusten lkm	14	14	2	2	12	600,0
-Tilavuus (m3)	20 038	20 038	2 070	2 070	17 968	868,0
-Kerrosala (k-m2)	5 850	5 850	586	586	5 264	898,3
-Asuntojen lkm	52	52	12	12	40	333,3
-Huoneistoala (h-m2)	4 917	4 917	509	509	4 408	866,0
Asuinkerrostalot						
-Rakennusten lkm	25	25	27	27	-2	-7,4
-Tilavuus (m3)	303 973	303 973	274 955	274 955	29 018	10,6
-Kerrosala (k-m2)	85 657	85 657	75 016	75 016	10 641	14,2
-Asuntojen lkm	1 103	1 103	1 052	1 052	51	4,8
-Huoneistoala (h-m2)	57 402	57 402	53 789	53 789	3 613	6,7
Muut rakennukset (kerrosala, k-m2)						
Vapaa-ajan asuinrakennukset	161	161	424	424	-263	
Liikerakennukset	260	260	12 859	12 859	-12 599	
Toimistorakennukset	0	0	0	0	0	
Liikenteen rakennukset	12 148	12 148	8 314	8 314	3 834	
Hoitoalan rakennukset	3 713	3 713	3 194	3 194	519	
Kokoonntumiskennukset	0	0	0	0	0	
Opetusrakennukset	13 106	13 106	27 869	27 869	-14 763	
Teollisuusrakennukset	2 254	2 254	0	0	2 254	
Varastorakennukset	204	204	2 048	2 048	-1 844	
Palo- ja pelastustoimen rakenn.	112	112	0	0	112	
Maatalousrakennukset	0	0	0	0	0	
Muut rakennukset	3 528	3 528	1704	1704	1 824	

Ei sisällä vanhojen rakennusten laajennuksia.

Luvut perustuvat 27.4.2021 mennessä rakennusvalvonnan rekisteriin vietyyn aineistoon.

Lähde: Trimble Locus-kuntatietojärjestelmä, Espoon kaupungin asuntotietojärjestelmä*

Luvut ovat ennakkotietoja.

Muutoksen mittarit Espoo	2020	2021	12 kk:n muutos
Väestömäärä 31.3.	290 653	293 576	2 923
Muuttovoitto (asukasta), tammi-maaliskuu	426	348	-78
- kuntien välinen muutto	-246	-204	42
- siirtolaisuus	672	552	-120
- syntyneiden enemmitys	365	386	21
Valmistuneita asuntoja**, tammi-maaliskuu	1 088	849	-239
Työttömien osuus työvoimasta % 31.3. (TEM)	9,7	11,7	2,0 %-yksikköä
Muutoksen mittarit	2019	2020	12 kk:n muutos
Työllisyysaste %, 4. vuosineljännes (Tilastokeskus*)	74,6	75,1	0,5 %-yksikköä

v. 2021 väestö- ja rakennustuotantoluvut ovat ennakkotietoja

* Työvoimatutkimus (otospohjainen, lähinnä kehityksen suuntaa antava luku)

** Vain uudisrakennukset, ennakkotieto

Lisää tilastoja verkossa:

Helsingin seudun aluesarjat: www.aluesarjat.fi

Espoon kaupungin henkilöstön käytössä on myös

- Verkkotilastopalvelu: Essi > Työkalut > Verkkotilastopalvelu
- Tiedon data-aitta: L-verkkolevy > Yhteiset > Tiedon data-aitta

Espoon kaupunki, Konsernihallinto, Tutkimus ja tilastot

Katuosoite: Virastopiha 2 C, Espoon keskus

Postiosoite: PL 631, 02070 ESPOON KAUPUNKI

Internet-osoite: www.espoo.fi/tieto

Sähköposti: tieto@espoo.fi

etunimi.sukunimi@espoo.fi

Julkaisujen jakelu:

puh. 043 825 7004 tai 043 825 7006

Tietoisku 3/2021

ISSN 1239-9752

Eetvartin toimitus:

Tietopalvelupäällikkö Petri Lintunen,
Konsernihallinto, Tutkimus ja tilastot,
puh. 043 826 5211 (päätoimittaja)

Vs. tutkimusjohtaja Minna Joensuu,
Konsernihallinto, Tutkimus ja tilastot,
puh. 043 827 3386

Tutkimussihteeri Sirpa Nykänen,
Konsernihallinto, Tutkimus ja tilastot,
puh. 043 825 7004

Erityissuunnittelija Annika Latva-Äijö,
Sivistystoimi, Esikunta, puh. 046 877 3538

Tilastosuunnittelija Tanja Järvinen, Sosiaali- ja
terveystoimi, Esikunta, puh. 040 639 4989

Suunnittelija Aki Välimäki, Tekninen ja
ympäristötoimi, Asuntoyksikkö, puh. 043 825 1672

Ympäristöasiantuntija Marika Rönnerberg,
Tekninen ja ympäristötoimi, Ympäristökeskus,
puh. 043 825 2829

Neljännesvuositiedot:

Konsernihallinto, Tutkimus ja tilastot

Tutkija Teija Jokiranta, puh. 043 826 5208
(Väestömuutokset)

Tietopalvelupäällikkö Petri Lintunen,
puh. 043 826 5211 (Työpaikat, työllisyys ja työttö-
myys, Espoon rakennustuotanto)